

3 Aruba

DIP reikt
200 terreinaktes uit

8 Economie

Minister Wiebes:
Overname Tata
lijkt aantrekkelijk

10 Wereld

Trump belooft:
VS gaan niet
in lockdown

12 Sport

Brazilië verslaat
Venezuela in
WK-kwalificatie

Gremia positief, politiek verdeeld over akkoord coronasteun

ORANJESTAD — Een dag nadat Aruba en Nederland na maanden onderhandelen een politiek akkoord tekenden voor miljoenensteun aan het eiland tegen voorwaarden, halen de gremia opgelucht adem. Politici daarentegen zijn verdeeld over het akkoord.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Atia-voorzitter Frank Snijders zegt dat de werkgeversorganisatie altijd voorstander is geweest van een gebalanceerd akkoord met Nederland. “Wij zijn dan ook tevreden met deze eerste belangrijke stap richting economisch herstel van Aruba. Maar nu begint het echte werk pas met de uitvoering van het Landenpakket. Daarbij staan voor Atia centraal de flexibilisering van de arbeidswetgeving, de fiscale hervormingen, hervorming van het overheidsapparaat en overheidsfinanciën, alsmede versterken van de zorg, onderwijs en justitie.” Wel is Atia volgens Snijders bezorgd over 2021. “Want momenteel is de liquiditeitssteun maar tot en met december 2020 gegarandeerd. Er moet dus snel geschakeld worden om duidelijkheid voor onze leden te scheppen over 2021 en wij hopen rond de tafel te kunnen gaan bij het uitwerken van Aruba's Masterplan Repositioning our Sails.”

Offers maken

Ahata-directeur Tisa Lasorte noemt het akkoord het begin van een lang uitgestelde hervorming. Ook zij zegt dat het harde werk nu zal beginnen. “En we hopen dat de hele gemeenschap zich ervan bewust zal zijn dat het moeilijke proces dat voor ons staat Aruba naar een meer dynamische en weerbare economie zal brengen waar we op de lange termijn allemaal van zullen profiteren. Het zal op korte termijn de nodige offers vergen, en het vermogen om oude werkwijzen los te laten. Als we voorbij de huidige nadruk op het overleven van de crisis kunnen komen, dan kunnen we weer beginnen

met bouwen. We moeten allemaal bereid zijn om verder te gaan met een nieuw perspectief en hernieuwde samenwerking. Ik moet er wel aan toevoegen dat de crisis nog lang niet voorbij is. We hebben een lange weg te gaan tot herstel en het zal veel inspanning en toewijding vergen om onze economie nieuw leven in te blazen en ons vermogen om weer op eigen benen te staan. We hebben de hele gemeenschap nodig om te helpen bij het herstel van ons toerisme en het aantrekken van onze ondernemersgeest”, verklaart Lasorte aan deze krant.

Van doodskisten naar glamoureuze verhaal

In een videostatement dat zij op Facebook plaatste wees Marisol Lopez-Tromp erop dat de premier zonder eerst een openbare vergadering vooraf in de Staten en zonder een officiële goedkeuring van het parlement naar Nederland is vertrokken. Hoewel het tekenen voor financiële steun met Nederland voor velen een opluchting zal zijn, zullen de gevolgen voor de politiek op Aruba groot zijn. Verkiezingen, maar ook het autonoom handelen van ministers zal anders zijn, aldus de ex-minister van het kabinet Wever-Croes. Lopez-Tromp wees ook op de onlusten van augustus 2015 waarbij MEP fel tegen de invoering van de Landsverordening Aruba financieel toezicht was en aanhangers van de partij vernielingen hadden aangericht aan het parlementsgebouw. Zelfs doodskisten waren gemaakt voor Statenleden, waaronder Lopez-Tromp, die de LAft en het vermeende inleveren van de autonomie zouden steunen. “Dezelfde politici die toen fel tegen waren ma-

ken er vandaag een glamoureuze verhaal van dat er nu aan autonomie moet worden ingeleverd”, aldus Lopez-Tromp.

Positief

“Alhoewel er in onze gemeenschap gemengde gevoelens zijn bij het tekenen van het akkoord met Nederland, ben ik positief dat het na lang te hebben gewacht en extra te hebben gekost, het toch uiteindelijk gelukt is”, verklaart onafhankelijk Statenlid Daphne Lejuez aan de Amigoe. “Het is een stap in de juiste richting naar de jarenlange nodige structurele hervorming, deugdelijkheid van bestuur, sanering van de overheidsfinanciën alsook een ruggensteun voor onze economie en gemeenschap die door deze crisis erg zwaar is getroffen. Dus ik kijk vol hoop uit naar de mogelijkheid voor een veerkrachtig en hernieuwd Aruba.”

Bittere smaak

Voor haar vertrek heeft premier Wever-Croes in een besloten vergadering bij het Arubaanse parlement de gevoelens gepolst. Daarbij heeft zij van een grote meerderheid groen licht gekregen, hoewel met tegenzin van vooral de coalitiefracties MEP en POR, vanwege de houding van Nederland. “We steunen de regering maar houden er een bittere smaak aan over. Belangrijkste reden is dat we door corona niet alleen financiële problemen kregen maar door Nederland, ook met onze autonomie”, zo stelde MEP-fractieleider Rocco Tjon aan de pers. Oppositiepartij AVP was tegen de ondertekening. Zij vonden dat er geen rijks-wetten nodig zijn om het allemaal te regelen en dat de hulp ook in een andere vorm gegoten had kunnen worden, zoals met het ontwikkelingsfonds FDA, waar Nederland tientallen miljoenen in had gestopt en tot een aantal jaren terug vele projecten mee waren bekostigd.

Hoog bezoek voor Archeo

ORANJESTAD — Het Nationaal Archeologisch Museum Aruba (Nama) aan de Schelpstraat 42 ontving gisterochtend voor het eerst sinds het begin van de coronacrisis weer een schoolklas. Het betrof een bezoek van de schoolkinderen van Colegio Sagrado Curason in Savaneta. Op een serie foto's die het museum op Facebook plaatste, is te zien dat de kinderen zich uitstekend vermaakten.

Mary Wever-Laclé overleden

ORANJESTAD — Lokale media melden dat oud-politica en ondernemer Mary Wever-Laclé vandaag op 73-jarige leeftijd in het Horacio Oduber Hospitaal is overleden. Wever-Laclé zou al twee weken zijn opgenomen als gevolg van besmetting met Covid-19 en herstel bleef uit. Zij laat haar echtgenoot Alvin en twee dochters Muhayla en Muzaninn achter. Mary Wever-Laclé diende de Staten namens de AVP en was minister van Onderwijs en Arbeid in het derde kabinet van Henny Eman.

Advocatenkantoor trekt zich terug uit verkiezingszaak Trump

HARRISBURG — Het advocatenkantoor dat de campagne van de Amerikaanse president Donald Trump tot dusver vertegenwoordigde in de rechtszaak tegen de verkiezingsuitslag in de staat Pennsylvania, trekt zich terug, meldt *The Washington Post*. Het kantoor Porter Wright Morris & Arthur heeft in gerechtelijke stukken laten weten dat de Trump-campagne ‘er het best mee gediend is als Porter Wright zich terugtrekt’.

Volgens het advocatenkantoor is de Trump-campagne naar een nieuw advocatenkantoor op zoek. De desbetreffende rechtszaak, die zondag werd aangespannen bij een federale rechtbank in Pennsylvania, draait erom

dat in het briefstelsysteem in die staat volgens Trump ‘alle waarborgen ontbreken voor transparantie en controleerbaarheid die er wel zijn voor kiezers die naar het stembureau gaan’.

Het advocatenkantoor geeft geen reden voor de terugtrekking uit de verkiezingszaak. Die, en andere zaken die de Trump-campagne heeft aangespannen, worden gezien als omstrede omdat Trump nog geen enkel bewijs heeft gegeven voor zijn beweringen dat zijn Democratische uitdager Joe Biden de verkiezingen heeft gewonnen met behulp van fraude. Porter Wright lag onder

vuur van Democraten en The Lincoln Project, een groep Republikeinen die van Trump af willen. Het advocatenkantoor liet woensdag weten dat het ‘een lange geschiedenis’ heeft van werk omtrent verkiezingen voor zowel de Democraten als de Republikeinen, ‘die ons ertoe zet om controversiële zaken aan te nemen’.

Een ander kantoor, Snell & Wilmer, trok zich woensdag al terug uit een rechtszaak van Trump in Maricopa County (Arizona). De Trump-campagne beweert dat stemmen daar ten onrechte ongeldig zijn verklaard.

“Het team van de president is onverschrokken en zal doorgaan met uiterst solide advocaten om vrije en eerlijke verkiezingen voor alle Amerikanen te verzekeren”, zei een woordvoerder van de Trump-campagne in een verklaring.

EU-ministers: geestelijken opleiden volgens Europese waarden

BRUSSEL — Imams en andere geestelijken moeten voortaan worden opgeleid volgens Europese normen en waarden, vinden de lidstaten van de Europese Unie. Die opleiding zien ze liefst binnen de EU gebeuren en niet daarbuiten.

De verantwoordelijke ministers van de EU-landen bespraken gistermiddag de strijd tegen het terrorisme, die sinds de recente aanslagen in Frankrijk en Oostenrijk weer de aandacht vraagt. EU-president Charles Michel hield maandag al een pleidooi voor een Europese imamopleiding. Zo wil hij de invloed van conservatieve en radicale varianten van de islam uit bijvoorbeeld Saudi-Arabië op Europese moslims tegengaan.

“We moeten bevorderen dat religieus onderwijs en religi-

euze opleiding – bij voorkeur binnen de EU – stroken met Europese grondrechten en waarden”, verklaarden justitieminister Ferd Grapperhaus en zijn collega's na afloop van hun overleg unaniem. “We moeten Europeanen beschermen” tegen lieden die godsdienstige tradities naar hun hand zetten en vervormen met extremistische bedoelingen en tegen ‘extremistische interpretaties die tot geweld leiden’. Ongewenste geldstromen uit het buitenland moeten worden ingedamd, vinden ze ook.

EU-president Charles Michel

“We strijden niet tegen één religie maar tegen geweldadig extremisme”, zei de Duitse minister Horst Seehofer (Binnenlandse Zaken) die het video-overleg voorsz. In de verklaring komt het woord islam of moslim dan ook niet voor. “We verdedigen onze gemeenschappelijke Europese waarden,

eensgezind, en laten ons niet uit elkaar spelen.”

De ministers waren het er ook over eens dat de buitengrenzen beter beveiligd moeten worden. Als het echt nodig is, kunnen lidstaten ook tijdelijk weer aan binnengrenzen controleren, brengen ze in herinnering. “We willen opties voor veiligheidsmaatregelen binnen het Schengengebied”, het gebied waar paspoortvrij kan worden gereisd, ‘versterken en verder ontwikkelen’.

Dat geldt ook voor de mogelijkheden voor grensoverschrijdende samenwerking van de opsporingsdiensten, aldus de ministers. Begin december komen ze met nieuwe plannen voor een

‘Europees politiepartnerschap’. Seehofer zei te hopen dat nog voor kerst binnen de EU overeenstemming kan worden bereikt over strengere controle op haatzaaiende en tot geweld oproepende boodschappen op het internet. Die zouden binnen een uur na een melding daarover moeten zijn verwijderd. De ministers moeten zich ook buigen over de versleuteling van internetverkeer, schrijven ze, waardoor extremisten nu uit de handen of zelfs het blikveld van de opsporingsdiensten weten te blijven. De ministers stonden ook stil bij de slachtoffers van de aanslagen in en rond concertzaal Bataclan in Parijs, precies vijf jaar geleden.

deze week:

Hoogseizoen voor de paddenstoel

Brieven brengen geschiedenis tot leven

Dingo's op Fraser Island

Mijlpaal: 100e bestralingspatiënt ImSan

SAN NICOLAS — Bij medisch centrum ImSan in San Nicolas werd donderdagmiddag stilgestaan bij het feit dat inmiddels 100 patiënten zijn bestraald sinds de radiotherapie-afdeling openging op 2 april van dit jaar. Volksgezondheid-minister Dangui Oduber (MEP) noemt het ‘een mijlpaal voor de medische zorg op Aruba. Door de bestralingsfaciliteiten hoeven patiënten niet meer naar het buitenland te reizen voor behandeling en kunnen ze in familiesfeer blijven. Ook bespaart dit de Algemene Ziektekostenverzekering (AZV) veel geld. De overheid betaalde een miljoen om twaalf extra kamers voor overnacht verblijvende patiënten te bouwen. ImSan werd in totaal uitgebreid met 22 extra kamers en verwacht binnenkort een JCI Accreditatie, waarmee het

centrum zich ook kan gaan richten op het medisch toerisme. Het beleid van de minister is gericht op het verbeteren van de kwaliteit en dienstverlening van de zorg. De visie en de ontwikkelingen bij het particuliere medisch centrum dragen hieraan bij.

Opwarming met 2 graden doet 230 miljard ton CO2 vrijkomen uit bodem

BRUSSEL — Bij een opwarming van de aarde met 2 graden Celsius komt er 230 miljard ton CO2 vrij uit de bodem. Dat hebben wetenschappers berekend.

In de bodem zit twee tot drie keer meer koolstof dan in de atmosfeer. Bij een stijging van de temperaturen blijft de koolstof minder lang in de bodem. Bij een opwarming van de aarde met 2 graden Celsius zou ongeveer

230 miljard ton koolstof vrijkomen, heeft een internationaal onderzoeksteam onder leiding van de Universiteit van Exeter (Groot-Brittannië) berekend. Zo meldt het nieuwsagentschap IPS. Die 230 miljard ton is ruim vier keer de totale uitstoot van China en meer dan het dubbele van de uitstoot van de VS in de afgelopen 100 jaar.

Blinde vlekken
“Onze studie sluit de meest

extreme projecties uit, maar suggereert niettemin substantiële koolstofverliezen in de bodem als gevolg van klimaatverandering bij een opwarming van slechts 2 graden Celsius”, zegt coauteur Sarah Chadburn van de Universiteit van Exeter. “En dit omvat niet eens het verlies van de diepere permafrostkoolstof.” Hoe de koolstof in de bodem op de klimaatverandering reageert, was een van de grootste blinde vlekken om

prognoses te doen over de klimaatverandering. “We hebben onderzocht hoe koolstof in de bodem verband houdt met de temperatuur op verschillende locaties op aarde om de gevoeligheid voor de opwarming van de aarde te bepalen”, zegt hoofdautor Rebecca Varney van de Universiteit van Exeter samen met Britse, Amerikaanse en Zweedse wetenschappers.

INFORMATION COACH

Main responsibilities

- Actively contribute to the roll out and maintenance of Information Governance within the CBA
- Developing and maintaining policies, standards, and guidelines to ensure structured and high-quality information
- Developing and implementing standard processes for organizing and distributing information for all CBA (critical) processes.
- Provides training and presentations to all employees in the field of information management & governance

Apply?

Qualifying candidates should send their motivation letter and CV to the President of the Centrale Bank van Aruba, Mrs. Jeanette Semeleer via recruitment@cbaruba.org

An interview, assessment, pre-employment screening, as well as a medical test form part of the procedure

More information?

For further information you can contact Mrs. Maritsa Brema, Manager Secretariat & Information Center, via telephone: +297 525 2130 or e-mail: m.p.brema@cbaruba.org

Requirements

- WO degree in Business, Economics, Information Technology or Information Management
- A passion for Information Governance and Information Systems
- A minimum of 4 years of relevant work experience
- Relevant experience with digitalization projects

Competencies

- Strong oral and written communication skills
- Excellent analytical and advisory skills
- Solution- and result-oriented
- Able to work independently
- Stress resistant
- Pro-active

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus op Aruba
Datum: 13 november

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	96	85	11
Positief	4650	4564	86
Negatief	38973	-	-
Hersteld	4511	4436	75
Getest	43623	-	-
Getest op luchthaven	21352	-	-
Overleden	43	43	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

The University of Aruba, in collaboration with KU Leuven (Belgium), and facilitated with funding from the European Development Fund (EDF), is seeking to expand its research and teaching capacity in bio-environmental engineering, technology, engineering, informatics, and data sciences. In 2019 the curriculum of the new academic bachelor in sciences, technology, and engineering and mathematics (STEM) opened its doors and will graduate its first bachelors in 2022. This three-year program consists of a 180 European credits program with a focus on sustainable development in small island states. A 90 credit master program will start in 2022. . Additionally, a research center is being developed, supported by 11 PhD students that conduct research on various topics to further enhance the sustainable development of Aruba and other small island states.

For this new STEM sciences program, the University of Aruba is looking for a highly motivated Assistant / Associate professor in either Technology & Engineering, Information & Data Sciences or Bio-environmental Sciences:

ASSISTANT/ASSOCIATE PROFESSOR (1,0 fte.)

The main responsibilities are:

As Assistant/Associate professor you work together with a team of 3 other Assistant/Associate professors and 11 PhD students to teach the different Bachelor courses to the SISSTEM students, with course material that is developed in close collaboration with expert professors at the KU Leuven, located in Belgium. You will be jointly supervising some of the PhD students of which the subjects are in your field of expertise, in close collaboration with the main supervising promotor at KU Leuven.

The ideal candidate:

- Holds a PhD in Engineering Science, Bio-Science Engineering, Engineering Technology, Science, Informatics or similar.
- Has proven experience in academic research, teaching and coaching.
- Has an ambition to contribute to the sustainable development of Aruba and other small island states through education and research.
- Has excellent supervisory and collaborative team building skills and can also work independently.
- Is able to provide and receive constructive feedback to/from peers and students as part of his/her strong interpersonal and communication skills.
- Has excellent organizational, supervisory and collaborative team building skills.
- Has excellent verbal and written communication skills in English.
- Key competencies: flexibility, accountability, result oriented, leadership, team player, critical and analytic thinking.

We offer you an interesting lecture assignment at an attractive location, in an exciting EU-funded project for a two-year contract with the possibility of renewal for an indefinite period of time. The contract provides an attractive benefits package including APFA pension, additional health insurance, and a competitive wage.

Interested? Visit our website and submit your application letter and resume before **Tuesday, December 15, 2020**, through our career portal: <https://careers.portal.ua.aw>. If you need further information regarding the position, please contact us at stem@ua.aw. One (or more) job interviews, a medical exam, an assessment test and a certificate of good conduct are in accordance with our rules of application and a standard part of our recruitment and selection procedure.

Candidates with a demonstrated strong affinity for Aruba and the Caribbean and challenges in small island states are strongly encouraged to apply, but this link is not mandatory for the position.

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

THE SPECIALISTS

Eye and ear exams are free!

(297) 290-2020 (297) 640-2020 Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm Saturday: 9:00am - 5:00pm 222 Caya G. F. Betico Croes Oranjestad, Aruba

**GEZICHTSMASKERS
VEREIST**

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

Landspakket vrijwel ongewijzigd sinds juli

ORANJESTAD — Het nieuwe Landspakket waarin Nederland puntsgewijs uiteenzet welke hervormingen Aruba de komende jaren moet doorvoeren, is vrijwel identiek aan het Landspakket dat Nederland begin juli aan de regering van Aruba voorlegde.

door onze verslaggever
Jan Jager

In het nieuwe Landspakket dat het ministerie van BZK gistermiddag online zette als bijlage bij een Kamerbrief van Staatssecretaris Raymond Knops van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), waarin de staatssecretaris het Nederlandse parlement op de hoogte stelt van het gisteren tot stand gekomen akkoord met Aruba over de voorwaarde voor nieuwe liquiditeitssteun, staat dat er een ‘integrale doorlichting komt van de (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten’ en naar de ‘legitimiteit van publiek aandeelhouderschap en effectiviteit en doelmatigheid’ van deze bedrijven. Tevens zullen voorstellen worden

ontwikkeld en geïmplementeerd. “Doelstelling is het versterken van de governance en van de bedrijfsvoering om (toekomstige) verliezen en daarmee risico’s voor de begroting van Aruba te voorkomen, aldus de tekst in het Landspakket, die identiek is aan de eerdere tekst uit juli. Ook staat in het Landspakket dat op basis van een integrale doorlichting voorstellen zullen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de ‘kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren. Dat is ook een herhaling van het voornemen uit juli. Verder wordt aangekondigd dat op basis van onderzoek naar de ‘secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden, waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere

beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd voor mogelijke versoberingen’, en schrijft Nederland dat ‘in het kader van een optimale personele inzet de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties wordt onderzocht. “Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (onder andere stopzetten salaris, ontslagtraject)”. Ook in juli was dit te lezen in het Landspakket.

Pensioenverhoging en dollarisering
Ook rond de belastingen, de financiële sector, economische hervormingen, de zorg, het onderwijs en het versterken van de rechtsstaat worden tal van hervormingen voorgesteld die identiek zijn aan de voorwaarden in het pakket uit juli. Alleen de

verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd vanaf 2025 is gewijzigd naar 67, waar dit in de juli-voorstellen nog 66 jaar was, waarbij wordt opgemerkt dat als uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is, en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect, de verhoging niet van toepassing is. Een andere wijziging betreft het onderzoek naar dollarisering dat Nederland wil laten doorvoeren. In juli verbond Nederland daar nog geen termijn aan. In het nieuwe Landspakket staat dat dit onderzoek niet voor 2022 plaatsvindt. Beide wijzigingen waren al bekend en zijn door Aruba uitonderhandeld.

Afgelopen juli legde Nederland de eerste versie van het ‘Landspakket’ met tientallen hervormingen voor aan de regering van Aruba, dat ondergebracht was bij

de Rijkswet voor wat toen nog de Caribische hervormingsentiteit (CHE) zou gaan heten. In de nieuwe afspraken die Aruba met Nederland maakte valt het Landspakket echter niet meer onder de Rijkswet voor wat nu het Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho) gaat heten, maar wordt in een ‘onderlinge regeling’ ondergebracht. Dit zou Aruba meer zeggenschap geven over zijn eigen economische herstelpad.

Op Curaçao is dat eerder ook zo afgesproken. Zo legde premier Eugene Rhuggenaath (PAR) in een brief aan de Curaçaose Staten uit dat het landenpakket, een onderlinge regeling, verder gezamenlijk wordt uitgewerkt. “De entiteit helpt met het opstellen van de uitvoeringsagenda, monitort de naleving van de afspraken en ondersteunt de uitvoering. De landen voeren de hervormingen dus zelf uit met ondersteuning

van de entiteit”, aldus Rhuggenaath. Tijdens de persconferentie gisteren verklaarde premier Wever-Croes dat het nadrukkelijk de bedoeling is dat Aruba het eigen masterplan ‘Repositioning our sails’ in stelling gaat brengen, dat met een brede coalitie van Arubaanse stakeholders tot stand is gebracht. Hervorming van de overheidsorganisatie is daarin als eerste topprioriteit benoemd.

Integrale uitvoeringsagenda’s
In de toelichting in het nieuwe Landspakket, schrijft Knops dat ‘voor veel van de in het Landspakket genoemde hervormingen geldt dat het verstandig is om eerst een ‘foto’ te maken van de actuele situatie, om de problematiek, oplossingsrichtingen, samenhang en gewenste aanpak goed scherp te krijgen. Het ministerie van BZK en de betrokken Nederlandse departementen zullen deze onderzoeken en doorlichtingen, samen

met Aruba in gang gaan zetten. Uiteindelijk moet dit resulteren in integrale uitvoeringsagenda’s, die onder regie van het (op te richten) Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling en departementen in uitvoering worden genomen. De uitvoeringsagenda zal richtinggevend zijn voor de te maken resultaatafspraken bij volgende tranches liquiditeitssteun”, aldus Knops.

Tijdens een gezamenlijke persconferentie gisteren in Den Haag tekenden minister-president Evelyn-Wever Croes en staatssecretaris Raymond Knops bovengenoemd akkoord over de hervormingsagenda voor Aruba in ruil voor nieuwe liquiditeitssteun, waarbij aansluiting van Aruba bij het Coho de belangrijkste afspraak is. De Coho moet erop toezien dat structurele hervormingen worden doorgevoerd op het gebied van het openbaar bestuur, economie, zorg en onderwijs en de rechtsstaat.

Kabinet overweegt minimumstraffen

Geen taakstraffen meer voor ontuchtplegers

ORANJESTAD — Plegers van seksueel misbruik van minderjarigen hoeven niet meer te rekenen op het krijgen van een taakstraf. Justitie-minister Andin Bikker (POR) kondigde dit eerder deze week aan tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor. De minister gaf daarnaast desgevraagd te kennen dat er wordt gekeken naar de mogelijkheid om alsnog minimumstraffen in te voeren voor deze misdrijven, ondanks de bezwaren hier tegen van het Europees Hof.

Niet als tegen plegers van geweld tegen ambulancemedewerkers en andere first responders wordt het bij wet niet meer toegestaan taakstraffen te geven aan plegers van kindermisbruik, zo gaf minister Bikker te kennen. Tijdens de persconferentie wees de minister er ook op dat de aanpak van de regering voor wat betreft het bestraffen van plegers van

seksueel misbruik van minderjarigen gebaseerd is op een integraal beleid en dat de regering zich niet kan vinden in de perceptie dat alleen via het strafrecht de problematiek kan worden opgelost. “Wij streven een integraal beleid na waarin de nadruk ook ligt op preventie want aan het eind van de dag, wanneer het strafrecht moet worden toegepast, is het kwaad al

geschied. Het gaat erom dat gevallen snel worden opgespoord om herhaling te voorkomen.”

EVRM
In juli waren de maximumstraffen al verhoogd en met de nieuw aangetreden procureur-generaal Bote ter Steege is afgesproken dat het OM de richtlijnen voor strafreizen gaat herzien. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheid om ook de minimumstraffen te verhogen, aldus minister Bikker. Belemmering daarbij echter is het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM) en het feit dat Nederland lid is van het Europees Hof. Volgens minister Bikker heeft

Nederland eerdere keren tevergeefs geprobeerd minimumstraffen voor seksueel kindermisbruik in te voeren, maar deze pogingen stuitten telkens weer op de jurisprudentie van het Europees Hof. “Desalniettemin willen wij toch minimumstraffen invoeren, want andere landen buiten Nederland die ook verbonden zijn aan het EVRM en het Europees Hof zoals Italië, Spanje en ook Duitsland als ik mij niet vergis, hanteren wel bepaalde vormen van minimumstraffen. Wij willen onderzoeken hoe wij deze ook naar wetgeving kunnen vertalen die we dan naar de Staten kunnen brengen voor goedkeuring”, aldus minister Bikker.

DIP reikt 200 terreinaktes uit

ORANJESTAD — De Directie Infrastructuur en Planning (DIP) tekent de eerste 200 terreinaktes en maakt zo een start om de achterstand van 503 ongetekende aktes weg te werken. Zij zeggen hiermee de economie een stimulus te geven. Naar aanleiding van een besluit van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) vorige week worden de aktes voortaan niet meer door een minister getekend, maar door de DIP zelf.

In haar nieuwe rol als portefeuillehouder Infrastructuur kondigde premier Wever-Croes vorige week aan het proces van de uitgifte van terreinen te gaan ‘depolitiseren’. In plaats van door een minister, zoals voorheen het geval was, worden de aktes voortaan getekend door de DIP zelf en altijd bij aanwezigheid van minstens twee personen ofwel ‘onder vier ogen’. Aanleiding hiervoor was de controverse rondom de uitgifte van terreinen door voorgaande ministers.

Het departement is momenteel onderwerp van twee strafrechtelijke onderzoeken (Avestruz en Flamingo) en tevens een forensisch onderzoek dat door de ex-minister (Lopez-Tromp, red.) in gang is gezet, zo vertelde de minister-president vorige week maandag in een openbare vergadering. “Niet langer mag één minister of de directeur beslissen zonder een andere persoon: het vier-ogen principe”, aldus Wever-Croes tijdens de

vergadering, “zodat twee personen de uitgifte-akte moeten ondertekenen en controleren of alle vereisten zijn nagekomen. Op het moment dat het om grote ontwikkelingen gaat, moet het departement (DIP, red.) goedkeuring vragen aan de regering om te borgen dat de ontwikkeling in lijn is met de visie van de regering”, vervolgde de minister-president.

Wever-Croes gaf toen tevens aan dat er 503 aktes voor terreinen waren die nog niet waren ondertekend, waarvan ongeveer 200 aktes voor huurgrond. Deze achterstand wordt nu met spoed aangepakt, vertelde directeur Haime Croes woensdag tijdens de ondertekening. Zij hebben een plan hiervoor gemaakt en hebben als doel elke week minstens 200 aktes

te tekenen, teneinde de hele achterstand nog voor het eind van het jaar weg te werken. Dit om te zorgen dat er gebouwd wordt en geplande projecten zo snel mogelijk doorgang vinden, wat volgens Croes belangrijk is voor de economische ontwikkeling van het land. Volgens de DIP-directeur zijn er verschillende sectoren die baat hebben bij het uitgeven van, en vooral bouwen op, terreinen. Zo worden er woningen en bedrijven gebouwd, en blijven onder meer notarissen, banken, aannemers en bedrijven die bouwmaterialen verkopen inkomen vergaren. Ook is het de bedoeling voor het einde van dit jaar in totaal 400 kleine huurterreinen voor agrarische doeleinden uit te geven, aldus premier Wever-Croes in een eerder bericht. Het

effect van het tekenen van deze achterstallige aktes kan echter nog wel even op zich laten wachten, zegt Croes, omdat de komende eindejaarsperiode voor vertraging kan zorgen aangezien veel notariskantoren op 15 december de deuren sluiten en ook aannemers met vakantie gaan. Hij verwacht dat omstreeks januari of februari de resultaten merkbaar zullen zijn.

Tenslotte stelde Croes dat er de komende vijf jaar naar verwachting zo’n 5000 mensen een woning nodig zullen hebben. Gelet op deze prognose en tevens gelet op het beperkte aantal beschikbare terreinen is de DIP van plan aandacht te besteden aan woningprojecten die de hoogte in gaan, waardoor er meer mensen op minder oppervlakte gehuisvest worden.

Financiering derde tranche getekend

ORANJESTAD — De minister van Economische Zaken, Financiën en Cultuur, Xiomara Maduro (MEP), zette gisteren haar handtekening onder de leenovereenkomst voor de financiering van de derde tranche liquiditeitssteun. Het gaat om een lening van 209 miljoen florin tot en met december. Ze deed dit op hetzelfde moment dat premier Evelyn Wever-Croes (MEP) in Den Haag het politieke akkoord tekende over de voorwaarden voor de voortzetting van coronasteun. Met deze nieuwe tranche coronasteun kan de regering de november- en decembersalarissen betalen.

Justitie-minister werkt aan versterken rechtsbescherming burger

ORANJESTAD — De minister van Justitie, Andin Bikker (POR), kondigde een aantal wetswijzigingen aan die hij wil verwerken via een zogeheten verzamellandsverordening. Hij nam in zijn beleid in 2018 al op dat men hiermee zou gaan werken. “Het gaat om veranderingen die relatief klein zijn, maar met een grote impact en waarvoor je niet hoeft te wachten op het veranderen van de complete wet.”

Hiermee kan sneller gereguleerd worden op wat er in de samenleving speelt, stelt de minister. Zo worden de straffen voor piratentaxi’s verhoogd. “We hebben geconstateerd dat er veel mensen zijn zonder taxi- of autobusvergunning mensen tegen een vergoeding transporteren, wat niet kan. Het is ook oneerlijke concurrentie voor de mensen die wel een vergunning hebben.

Daar willen we een eind aan maken, onder meer door de straffen te verhogen, maar we gaan ook vaker controleren”, zei de minister gisteren. Ook kondigde de minister de mogelijkheid van taakstraf voor jongeren aan. “Minderjarigen komen op dit moment niet in aanmerking voor een taakstraf en krijgen altijd gevangenisstraf.” Dat wordt

met de aanpassing gewijzigd.

Rechtsbescherming burger verbeteren
In Nederland is er een minister aangesteld voor rechtsbescherming, maar hier valt dat onder de minister van Justitie, legt hij uit en de maatregelen zijn bedoeld om de bescherming van de burger te bevorderen. Bij het Gemeenschappelijk Hof kan men bij bepaalde zaken gelijk overgaan tot kortsluiting, dat is een van wetswijzigingen die de minister wil invoeren. “Als je een kort geding begint maar de zaak is juridisch duidelijk dan kan de rechter of het hof overgaan tot kortsluiting en uitspraak doen, wat dan ook gelijk de eindbeslissing is. Dit is al mogelijk op Curaçao, Sint Maarten en in Nederland maar nog niet op Aruba.” Daarnaast wilde de minister

ook sprongcassatie introduceren. “Als partijen bij het Gerecht in Eerste Aanleg gelijk de opinie willen van de Hoge Raad en als er eerst tussen de drie en vijf jaar geprocedeerd moeten worden om de zaak tot aan de Hoge Raad te laten komen, kan dit met sprongcassatie in een keer aan de Hoge Raad worden voorgelegd”, legt de minister uit. In 2016 heeft Bikker al via een amendement vastgelegd dat er een prejudiciële beslissing genomen kan worden. Hierbij kan een van de twee partijen een verzoek doen aan de rechter of aan het hof om bepaalde vragen aan de Hoge Raad voor te leggen. Bij de sprongcassatie gaan beide partijen direct naar de Hoge Raad voor een uitspraak over wat rechtsgeldig is voor de specifieke zaak, aldus Bikker.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotiëren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen niet hebben gehaald.

Beatrix School beklad
Hoewel de voormalige Beatrix School in Oranjestad is voorzien van een monumentenplaatje, hebben vandalen hier geen respect voor. Het gebouw dat moet worden gerenoveerd is beklad met ontziende graffiti.

100 jaar
Dat MetaCorp dit jaar zijn 100-jarig bestaan viert op Aruba wisten we al, maar ook op Curaçao heeft de familie De Veer een grote impact gehad.

Deze week is Eduardo de Veer samen met Peter Bommel, die de ceo van MetaCorp is, op bezoek geweest bij de Curaçaose premier Eugene Rhuggenaath die hen samen met collega-minister Steven

Martina bij Forti ontving. Hierbij werd er stilgestaan bij de vraag hoe het 100-jarig bestaan van het bedrijf heeft bijgedragen aan de economie en het welzijn van zowel Aruba als Curaçao.

Dangui en Baly
Minister Dangui Oduber (MEP) van Toerisme, Volksgezondheid en Sport en de directeur van Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (Skoa) Anuesca Baly kwamen afgelopen week bijeen om toekomstplannen te bespreken voor de Prinses Christina School in San Nicolas. Het sportveld van de Prinses Christina School wordt hersteld. Baly sprak ook de wens uit om de hele school te renoveren.

Uit de kunst
In deze moeilijke tijden moet je ook kunnen lachen, zal de eigenaar van dit kunstwerk aan de LG Smith Boulevard gedacht hebben. Een onderbroekje hoeft dit onbescheiden standbeeld niet te hebben, maar het mondkapje is en blijft vooralsnog een must.

Beatrixschool beklad.

Uit de kunst

Voor onze volgers op sociale media heeft Topixs Aruba een eigen website. Bezoek ons op www.topixsaruba.com

en schrijf je in voor het eerste meertalige tijdschrift op Aruba.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Geachte lezers,

Vanaf 1 januari 2020 is de abonnementsprijs van Amigoe Aruba 38 Florin geworden.

Klanten die een automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht z.s.m. aan te passen. Voor meer informatie over openstaande saldo's en rekeningen kunnen klanten een email naar abonnementaruba@amigoe.com sturen of 582 4333 bellen.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen abonnementen alléén online of op kantoor betaald worden.

Onze bankrekening zijn:

Caribbean Mercantile Bank
#20651903

RBC Royal Bank
#100031723

Aruba Bank
#6000400190

Banco di Caribe
#81027801

Vergeet niet uw naam, klantnummer (customer #), factuurnummer of betalingsmaand te vermelden. Bij ontbrekende informatie kunnen wij helaas uw betaling niet afboeken.

Amigoe Aruba is van maandag t/m vrijdag, van 8:00 uur tot 14:00 uur open.

Bedankt voor uw loyaliteit en begrip,

Team Amigoe

Schoolvaccinaties weer van start

ORANJESTAD — De afdeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de Directie Volksgezondheid (DVG) kondigt aan dat zij weer begonnen zijn met hun jaarlijkse nationale vaccinatieprogramma op de kleuter- en basisscholen.

Het gaat om de vaccinaties DKTP tegen difterie, kinkhoest, tetanus en polio, en MMR tegen bof, mazelen en rode hond. Ook wordt het HPV-vaccin tegen het humane papillomavirus aangeboden, dat baarmoederhals-

kanker kan veroorzaken. De groepen die in aanmerking komen voor de DKTP en MMR vaccins zijn kinderen op de kleuterschool geboren in 2015 of later, kinderen in de eerste en vijfde klas van de basisschool, en kinderen geboren in 2010 in het speciaal onderwijs. Bovendien komen meisjes in de zesde klas van de basisschool en speciaal onderwijs allemaal in aanmerking voor het HPV-vaccin. Ouders van kinderen die in aanmerking komen zullen hiervoor een brief ontvangen van de school waar-

in meer informatie gegeven wordt en toestemming wordt gevraagd voor het geven van het vaccin. Indien zij nog over het gele vaccinatieboekje beschikken kan dit meegestuurd worden met de toestemmingsbrief, zo niet dan ontvangt men een ander bewijs van de vaccinatie. Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met Seccion Cuido Salud Hubenil op telefoonnummer 522-4200 of via email op jgz6despa.gov.aw, of blijf op de hoogte via de Facebookpagina van de DVG.

IBiSA wil sportscholen opnieuw controleren

ORANJESTAD — De afdeling Sport en Recreatie van Instituto Biba Saludabel y Activo (IBiSA) heeft na een bijeenkomst met de bedrijven-taskforce van de regering besloten alle sportscholen nogmaals af te gaan en opnieuw te attenderen op de naleving van de coronaproceduren van de Directie Volksgezondheid (DVG) voor sport en recreatie.

In een persbericht benadrukt de overkoepelende sportorganisatie dat zij niet de overheidsdienst is die belast is met het sluiten van

bedrijven die de regels niet naleven, maar dat zij juist bedrijven wil helpen om het protocol dat was opgesteld door het Crisis Team en het

Comite Olimpico Arubano (COA) na te leven. Daarom vraagt IBiSA ook volledige medewerking van alle sportscholen wanneer deze door hun team worden bezocht. IBiSA meldt verder dat alle relevante informatie over haar plannen op sociale media te vinden zijn. Bellen voor informatie kan echter ook, dat kan tijdens kantooruren naar 582-497.

Arumil heeft nieuwe fitness-instructeur

ORANJESTAD — Na in de afgelopen vijf maanden de opleiding ‘Instructeur Fysieke Training & Sport’ te hebben gedaan en met goed gevolg te hebben afgerond bij het Mariniers Opleidingscentrum (MOC) in Rotterdam, is Arumil-officier Oswaldt Ferrin vorig weekend naar Aruba teruggekeerd. Met zijn certificaat op zak gaat KPLMARNAR Ferrin zijn nieuwe vaktechnische kennis en kunde inzetten voor het fysiek fit en inzetbaar houden van zijn collega’s bij de Arumil.

Gouverneur bezoekt kazerne voor presentatie SVT

ORANJESTAD — Gouverneur Alfonso Boekhoudt heeft afgelopen donderdag een werkbezoek gebracht aan de Marinierskazerne Savaneta (MSKSAV). Doel van dit bezoek was voor de gouverneur om een beeld te krijgen van de werkwijze van het Sociaal Vormings Traject (SVT) tijdens de coronacrisis.

Het SVT is een project dat tot stand is gekomen naar aanleiding van de taken van CZMCARIB (Commandement der Zeemacht in het

Caribisch Gebied) en gemaakte afspraken met de Arubaanse regering. De opleiding wordt verzorgd door de Arubaanse Mariniers van

de Arubaanse Militie (Arumil) en het doel is jongeren tussen de 18 en 24 jaar voor te bereiden op een baan. Gedurende een periode van vier maanden leren zij (militaire) normen en waarden, waarbij de nadruk ligt op het nut en belang van discipline, structuur, teamwork en wederzijds respect. Gouverneur Boekhoudt heeft tijdens het

werkbezoek een presentatie bijgewoond over de SVT-cursus. Ook werd door middel van een korte film getoond hoe de amfibische SVT-training in zijn werk gaat. Aanvankelijk zou het SVT-traject dit jaar op 9 maart zijn gestart maar de coronacrisis gooide roet in het eten. Op 24 augustus hervatten de cursisten de opleiding.

The Film society voor arthouse liefhebbers

ORANJESTAD — Arthouse filmfhebbers kunnen vanaf donderdag 19 november weer terecht bij Cas di Cultura. Dan wordt de eerste ‘The Film Society’ georganiseerd met een surprisefilm en waar mensen zich kunnen registreren voor een lidmaatschap

“The Film Society is bedoeld voor alle filmhuisliefhebbers en mensen die ze hebben gezien en deze willen analyseren. Maar ook voor mensen die geïnteresseerd zijn in bepaalde regisseurs of bepaalde acteurs, dus het oeuvre van auteurs”, legt Vicky Arens, schouwburgdirecteur, uit. “Wij doen dit omdat er een gemis aan een dergelijke club. In het verleden had je de Arubaanse Filmliga en die brachten een hele aparte wereldcinema naar hun leden. Er is een gemis op Aruba voor mensen die filmhuisfilms een warm hart toedragen en deze niet

lokaal in die bioscoop kunnen zien.” Vanwege Covid-19 moet de schouwburg creatieve programmeren, maar Cas di Cultura ziet zichzelf ook als een cultuurhuis en dit is een voor de hand liggende manier om met film om te gaan, stelt de directeur. “In onze visie zien wij dit als een uitbreiding van het aanbod omdat wij ook een bredere laag van de bevolking willen

aanspreken. En ook om de kunst van het film maken van een diepere laag te voorzien op Aruba.” Ze zegt dat het publiek allerlei genres kan verwachten, ook films die bekroond zijn maar al wat ouder, maar daarnaast nieuwere documentairefilms en independent movies die de bioscopen hier niet halen omdat het geen blockbusters zijn. Bioscoopgangers kunnen kiezen voor een vijfrittenkaart of een seizoenspas, voor studenten zijn deze goedkoper. Op de eerste avond kan men zich hier voor inschrijven. Voor de grote zaal gelden dezelfde veiligheidsmaatregelen als voor de expositiezaal en men moet zich echt aanmelden. Uiteraard wordt ook rekening gehouden met de regels van de Directie Volksgezondheid (DVG) voor gezondheid en hygiëne, het sociaal afstand houden en het dragen van mondkapjes. Meer informatie is te vinden op de sociale media-pagina van Cas di Cultura.

Metamorfose

Onvermijdelijke (en) ingrijpende hervormingen

Aruba staat voor de grootste uitdagingen in zijn geschiedenis. Doorgaan volgens de ‘oude formule’ is geen optie. Een grondige hervorming van alles en iedereen is essentieel voor het voortbestaan van ons land. Durven wij die uitdaging aan? Armand Hessels, voorzitter van Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA), stelde afgelopen jaren tekortkomingen rond het openbaar bestuur aan de kaak, met grote gevolgen voor de samenleving. De komende periode doet hij via deze rubriek suggesties voor verbeteringen.

Begin 2020 zou de begroting van 2020 worden vastgesteld met een surplus van omstreeks 40 miljoen florin. Voor het eerst in de Arubaanse geschiedenis was dit niet het gevolg van incidentele inkomsten, maar veel meer van belastingverhogingen en extra bijdragen van overheids-nv’s. Daarmee kon een begrotingstekort, mede dankzij een goedlopende economie, net voorkomen worden. Echter... nog voordat die begroting kon worden goedgekeurd, sloeg de coronacrisis toe. Het voorziene surplus veranderde van de ene op de andere dag in een reëel begrotingstekort van 1.3 miljard florin.

Financiële en sociaal-economische realiteit
Sinds 2014 doet de regering – onder sterke Nederlandse druk – de grootste moeite om de enorme begrotingstekorten terug te dringen. Daarbij werd de grootste kostenpost, het ambtenarenapparaat, steeds ontzien. Tzamen met de verplichte rentebetalingen slopten deze omstreeks 1 miljard

florin op van het totale overheidsbudget. Voor de resterende overheidsverplichtingen bleef weinig over: 350-400 miljoen florin. Het bijna volledige wegvallen van de enige inkomstenbron van Aruba was dan ook fataal. Aruba kon zich daarna slechts staande houden dank zij uitgebreide humanitaire en begrotingssteun van Nederland en (dure) lokale leningen. Daarmee konden onder meer ontslagen werknemers van eten worden voorzien en verdergaande massaontslagen worden voorkomen. De begrotingssteun en andere leningen vergroten de Arubaanse staatsschuld echter aanmerkelijk. Inclusief de ppp-verplichtingen vormen de schulden binnenkort 150 procent van het bbp. Daarmee wordt Aruba als investeringsland minder aantrekkelijk.

Bittere pil
Wegens het vooruitzicht dat het luchtvaartverkeer op Aruba zich slechts geleidelijk zal herstellen (52 procent in 2021, 78 procent in 2023 en 90 procent in 2025) zullen ook de overheidsinkomsten, die grotendeels

afhankelijk zijn van de toeristenmarkt, sterk achterblijven. Daardoor komt de komende jaren ruim onvoldoende geld binnen voor bijvoorbeeld rente- en salarisbetalingen. Chronische begrotingstekorten en verdere schuldtoename zijn daardoor onvermijdelijk. Tenzij... er ingrijpende hervormingen plaatsvinden. Het is daarom te voorzien dat Nederland bij zijn begrotingssteun als eis zal stellen dat overtollige ambtenaren eindelijk van de loonlijst verdwijnen. Daar hebben Arubaanse instanties, Nederland en het IMF, Arubaanse regeringen decennialang dringend op gewezen. Dat betekent dat de overheid noodgedwongen de noodzakelijke afslanking van het overheidsapparaat concreet moet doorvoeren. Voor de politieke partijen die de onverantwoordelijke uitbreiding van het ambtenarenapparaat op hun geweten hebben en de betrokken ambtenaren is dit – in het verkiezingsjaar – natuurlijk een bittere pil. Het streven van overheidsvakbonden voor (nadere informatie over de) indexering en het ‘terughalen’ van de 12,6 procent korting is in dit licht dan ook volslagen absurd!

Vergrijzing
Dit is echter niet de enige uitdaging waar Aruba voor staat. De gevolgen van vergrijzing, waar reeds jarenlang door verschillende

instanties voor is gewaarschuwd, maar door opeenvolgende regeringen compleet genegeerd, zal de komende jaren exponentieel toenemen. Terwijl in 2010 één werknemer de premie moest ophoesten voor drie pensionado’s, is die verhouding in 2030 één op zes. Dat is niet op te brengen. En aangezien geen enkel kabinet hier enige voorziening voor heeft getroffen, adviseerde het CAft onlangs om 20 tot 30.000 immigranten op te nemen om in extra premiebetalingen te voorzien. Daarbij gaat het CAft voorbij aan de enorme infrastructurele en sociale uitdagingen die een dergelijk beleid tot gevolg heeft, terwijl hoogstens sprake is van uitsstel van executie. De verhoging van de pensioenleeftijd zoals door Nederland voorgesteld, werkt effectiever als uitsstel van het probleem. Daarbij is het maar zeer de vraag of die verhoging met twee jaar genoeg is. De extra ‘aanslag’ van ouderen op de gezondheidszorg, zal eveneens leiden tot (veel) hogere uitgaven waarvoor nu evenmin enige voorziening is.

Noodzakelijke hervormingen
Voor de zoveelste keer in decennia pleit de Raad van Advies (RvA) niet alleen voor een sterke afslanking van het ambtenarenapparaat dat veel efficiënter en

effectiever moet opereren en waarvan de rechtspositie moet worden herzien. Ook de beruchte ‘red-tape’ moet worden omgevormd in een ‘red carpet’ voor investeerders, het overheidsapparaat dringend ‘geherinventariseerd’ met een herevaluatie van het bestaansrecht van bepaalde departementen, diensten en functies. De economie moet sterk diversifiëren en duurzamer (circulair) worden, douaneprocedures en het onderwijs sterk verbeterd. De RvA pleit voor nog meer hervormingen, zoals voor het systeem van nummerplaten, de zegelbelasting, de omzetting van directe naar indirecte belastingen, verbetering van het milieu, enzovoorts. Maar aangezien het huidige politieke systeem er de oorzaak van is dat al dit soort aanbevelingen nooit werden nagevolgd, ligt het niet in de verwachting dat dat nu allemaal wel zal gebeuren. De sterke indruk bestaat namelijk dat (onder meer volgens CBA-enquête en ex-minister Infra) corruptie en vriendjespolitiek op Aruba nog steeds hoogtij vieren. Daarom is de belangrijkste hervorming die moet plaatsvinden die van het politieke systeem zelf. Dat, in combinatie met Nederlands(e) toezicht/druk (met de hand op de knip!), is de enige hoop op daadwerkelijke verbetering.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

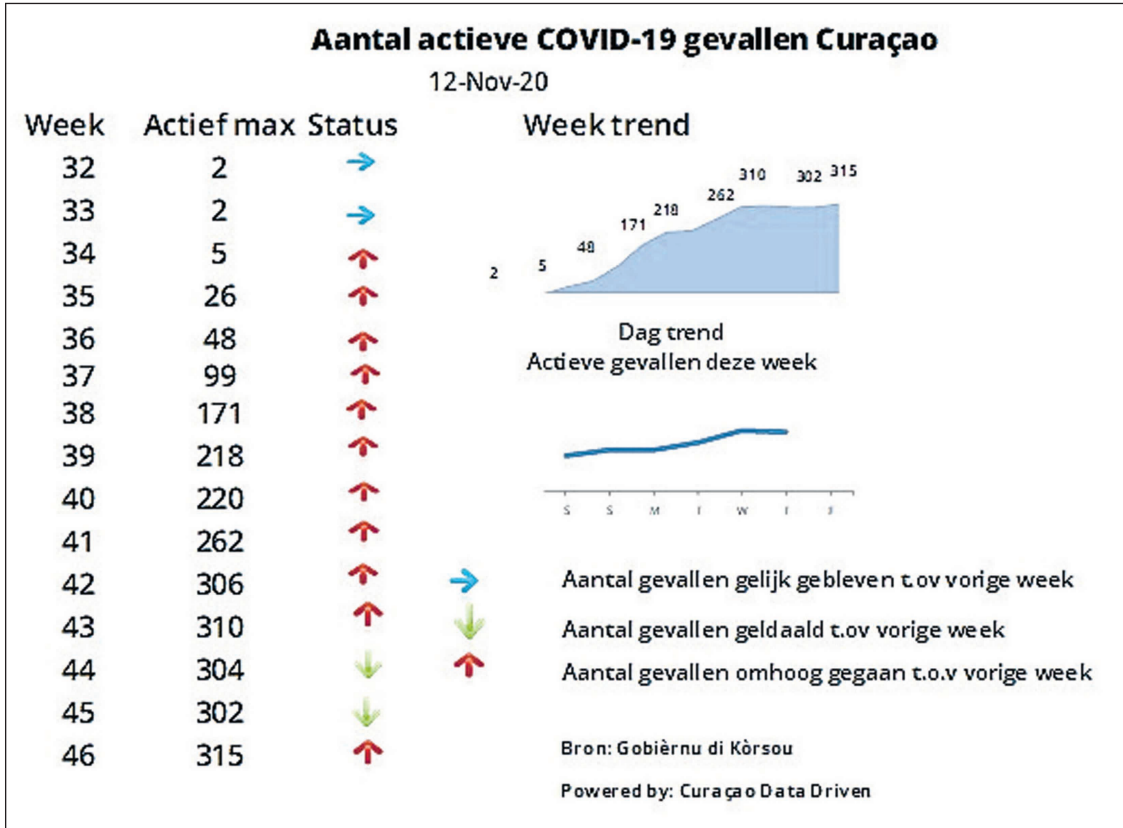
9			2	7				
		1				7		
	4			3	8	5		
8	7		1					
				2				
					7		6	5
			2	7	8			3
		3					4	
				6	9			2

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

CMC op zoek naar extra zorgverleners

G&Gz wil coronateam versterken

WILLEMSTAD — Uitvoeringsorganisatie Geneeskunde & Gezondheidszaken (G&Gz) wil het coronateam versterken. De overheidsdienst roept sinds donderdag sollicitanten op voor onder meer de functie van contactonderzoeker. Voorts heeft de directie van het Curaçao Medical Center (CMC) besloten om op zoek te gaan naar extra specialisten en verpleegkundigen.

Naar aanleiding van de toename van coronabesmettingen deze week, besloot zowel de regering als het CMC extra voorzorgsmaatregelen te treffen door op zoek te gaan naar additionele krachten. De afdeling Epidemiologie (EPI) van G&Gz registreerde in de laatste dagen 113 besmettingen: 29 dinsdag, een recordaantal van 51 op woensdag en 33 donderdag. Voorts testten binnen twee weken 39 CMC-werknemers positief op het coronavirus. G&Gz besloot direct een oproep te doen aan geïnteresseerden om te solliciteren om specifiek het coronateam te komen versterken. De overheidsdienst vraagt personen die coronatests afnemen, anderen die ingezet kunnen worden in het contactonderzoek van besmette

mensen en administratieve medewerkers. Ze zullen dan tijdelijk, en na een eventuele training, worden ingezet. Belangstellenden dienen zich vóór donderdag aan te melden via <https://bit.ly/epivakatura>. De CMC-directie is momenteel via het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) in gesprek met Nederlandse gezondheidsautoriteiten voor het aantrekken van extra specialisten en verpleegkundigen uit Nederland. Ook wordt op Curaçao zelf gezocht naar medisch personeel om het ziekenhuisteam te versterken. Eerder deze week heeft het CMC zich al versterkt met het Amerikaanse medisch personeel van Aspen Medi-

cal International (AMI). Dit was nadat verschillende ziekenhuiswerknemers, waaronder ook van de Covid-19 afdeling, positief hadden getest op het virus.

Van de CMC-personeelsleden die besmet zijn geraakt, zijn 39 geïsoleerd thuis en zijn 21 hersteld verklaard. De zestig werknemers die sinds de virusuitbraak in maart positief testten, vormen 4,4 procent van het totale personeelsbestand van het ziekenhuis. In dit verband stelt de CMC-directie dat internationale statistieken van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) aangeven dat het percentage van het besmette personeel in een ziekenhuis op kan lopen tot maximaal 35. Voorts meldde het CMC gisteren dat er zes coronapatiënten opgenomen lagen in het ziekenhuis, wat betekent dat tussen donderdag en vrijdag er twee zijn overleden. Sinds maart zijn tot op heden twee patiënten aan het virus overleden.

Horeca en controleorganen in gesprek:

‘Crowd managers nodig op stranden’

Horeca-eigenaren en controleorganen in gesprek.

WILLEMSTAD — Beachclubs en restaurants namen donderdag deel aan een vergadering met de controleorganen. Het ging over de handhaving van regels op de soms overvolle stranden en het rondhangen van groepen buiten bij horecazaken. Als oplossing werd de inzet van crowd managers besproken.

De komende maanden worden controles op restaurants en stranden geïntensiveerd vanwege de stijging van coronabesmettingen. Ook groepen die zich buiten horecagelegenheden bevinden, worden individueel aangesproken. Tegelijkertijd zijn horeca-eigenaren zelf verantwoordelijk om het rondhangen van deze groepen te beperken. Tijdens de bijeenkomst, die een initiatief was van de Curaçao Restaurant Association (CRA), traden de verschillende partijen in gesprek met controleorganen om te bekijken hoe dit proces optimaal kan verlopen.

Er is benadrukt dat men zich niet alleen bij restaurants maar ook op stranden aan de regels dient te houden, en dat er opgetreden moet worden indien deze regels overtreden worden. Er is ook duidelijk-

heid verschaft over toegestane aantallen bezoekers en mogelijke toepassingen zoals het inzetten van crowd managers. Crowd managers zouden door de horecazaken zelf aangesteld kunnen worden, en moeten ervoor waken dat strandbezoekers daadwerkelijk afstand bewaren. Ook was er sprake van een campagne om bezoekers zich van hun eigen verantwoordelijkheid bewust te maken. De voorstellen zijn nog niet uitgewerkt in concrete plannen.

Voor restaurants geldt een maximum van 50 procent van de capaciteit met een maximum van vijftig personen. Voor stranden geldt dat maximum niet, gezien de oppervlakte. Daar kijkt men vooral naar onderlinge sociale distancing en mogen groepen niet groter zijn dan 25 personen.

Beachclubs en restaurants gaven aan de controles te begrijpen maar vinden tegelijkertijd de impact van deze controles soms ingrijpend. Het aantal controleurs is groot en de uniformen en bewapening te intimiderend. KPC wil daarom van zijn kant bekijken of hier iets aan te doen valt, maar zegt ook vaak geconfronteerd te worden met brutale bezoekers.

Er is afgesproken gezamenlijk te werken aan de controle. De horeca houdt zich aan de regels en de controles verlopen op een vriendelijkere manier om toeristen niet af te schrikken. De CRA geeft aan tevreden te zijn over de opkomst en over de goede verstandhouding tussen horeca en controleorganen.

Deelnemers aan het gesprek waren onder anderen Ronnie Cornelis, inspecteur van Economische Ontwikkeling (MEO), Imro Zwerwer van het Korps Politie Curaçao (KPC), Juff Emelina van de Unit Bijzondere wetten (UBW) en Zeno Cirkens, voorzitter van de CRA.

Facts & Figures

Waarom is water en elektra veel duurder op Curaçao dan op Aruba?

Het is bekend dat een substantieel deel van de huishoudens op Curaçao al jaren moeilijke tijden meemaakt op financieel en sociaaleconomisch gebied. Het reële inkomen vermindert, er is minder of geen werk, prijzen van goederen en diensten stijgen mede vanwege het verhogen van de belastingen, leges, contributies en premies sociale verzekeringen. Kortom de welvaart is aan het dalen. De Covid-19 pandemie heeft de situatie verergerd. De perspectieven zijn hierdoor nog pessimistischer geworden.

Zijn er geen mogelijkheden voor een *alivio* (verlichting)?

Benchmarking met andere landen in de regio wijst uit dat voor Curaçao op het gebied van nuts-/utiliteitsvoorzieningen (water, elektra en telecom) wellicht hiervoor ruimte is. Dit artikel concentreert zich op een vergelijking tussen hetgeen huishoudens van Curaçao kwijt zijn aan het consumeren van water en elektra ten opzichte van die van Aruba. Hiertoe zijn een drietal fictieve huishoudens samengesteld:
- Huishouden 1 verbruikt 9 m3 water en 250 kWh elektra.
- Huishouden 2 verbruikt 12 m3 en 350 kWh elektra.
- Huishouden 3 verbruikt 15 m3 water en 750 kWh elektra.

De gehanteerde water- en elektratarieven zijn afkomstig van Aqualectra, WEB Aruba en Elmar die deze op hun respectievelijke website hebben gepubliceerd. Voorts is ervan uitgegaan dat de munteenheid van Curaçao (ANG) gelijk is aan die van Aruba (AWG). Commerciële en industriële activiteiten vallen buiten de scope van deze exercitie, hetgeen niet betekent dat het niet belangrijk is om hiernaar te kijken. Utiliteitskosten vormen een belangrijke component van *costs of doing business*, de concurrentiepositie en economische groei.

Resultaten van deze benchmarking

Aqualectra tarieven huishoudens

Tariffs valid as of: 01 October 2020

Electricity		Basic Tariff	Fuel	Total Tariff
Tariff group	kWh	NAF/kWh	NAF/kWh	NAF/kWh
Domestic (01)	Equal and less than 250	0.2904	0.2772	0.5676
	Between 250 and 350	0.3967	0.2772	0.6739
	More than 350	0.4409	0.2772	0.7181
Water		Basic Tariff	Fuel	Total Tariff
Tariff group	m³	NAF/m³	NAF/m³	NAF/m³
Domestic (A)	Equal and less than 9	4.9289	3.2806	8.2095
	Between 9 and 12	10.0792	3.2806	13.3598
	Between 12 and 20	12.0203	3.2806	15.3009
	More than 20	13.9840	3.2806	17.2646

Elmar Aruba elektratarieven huishoudens

Item	Price / kWh	kWh	Subtotal
Fixed Charge			12.50
Energy Charge: First 500 kWh	0.3109	0	0
Energy Charge: 501-1000 kWh	0.3199	0	0
Energy Charge: Over 1000 kWh	0.4209	0	0
Total Electric statement (Res)			0

WEB Aruba water tarieven huishoudens

Residential Clients	
Usage per month (in cubic meters)	Tariffs Avg.
<3	4.55
4 - 6	4.55
7 - 12	6.25
13 - 20	11.25
>20	15.25

Deze op de website door Aqualectra, WEB en Elmar gepubliceerde tarieven vormen de grondslag voor de berekening van het water- en elektraverbruik door de hierboven vermelde gefingeerde drie huishoudingen:

Tarieven Water en Electra 1okt 2020	Curacao	Aruba	Vershil absoluut	% relatief
Water				
9 m3	74	47	-27	57%
12 m3	114	66	-48	73%
15 m3	160	100	-60	60%
Electra				
250 kwh	142	90	-52	58%
350 kwh	209	121	-88	73%
750 kwh	497	248	-249	100%
Huishoudens				
9 m3 en 250 kwh	216	156	-60	38%
12 m3 en 350 kwh	369	187	-182	97%
15 m3 en 750 kwh	657	348	-309	89%

Bron: Aqualectra, WEB en Elmar Aruba

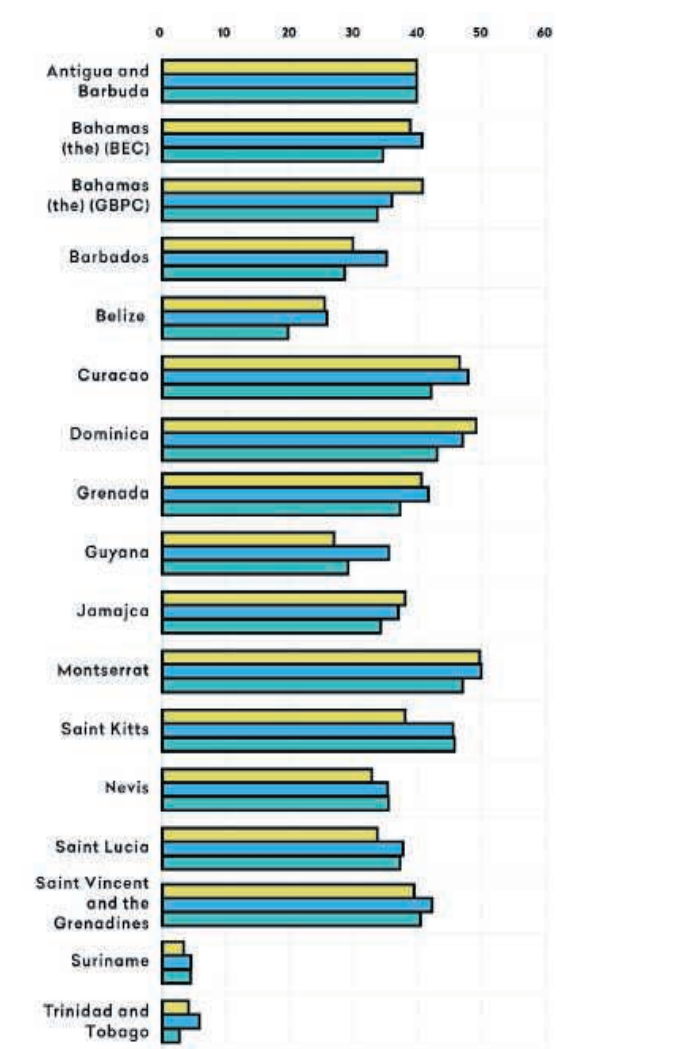
Uit de calculaties blijkt dat de huishoudens op Aruba aanzienlijk minder kwijt zijn aan consumptie van water en elektra ten opzichte van die op Curaçao. Afhankelijk van het type huishouden kan dit oplopen van 38 procent tot meer dan 100 procent.

De centrale vraag is hoe het mogelijk is dat Aruba, dat ook nog een kleiner bevolkingsaantal heeft, aanzienlijk lagere tarieven voor water en elektra kan aanbieden aan private huishoudens. Heeft het te maken met het gebruik van andere technieken, het voeren van ander (overheids- en management)beleid, andere infrastructuur, inefficiëntie, et cetera? Wat het ook moge wezen, voor Curaçao zou het goed zijn om bij Aruba in de leer te gaan en wellicht gebruik te maken van hun expertise en knowhow. Kunt u zich voorstellen wat voor een aanzienlijke *alivio* het voor de huishoudens op Curaçao zou betekenen als zij de helft van hetgeen zij nu betalen aan water en stroom zouden kunnen besparen?

Heren en dames bestuurders, is het niet aan te bevelen om het voorbeeld en de aanpak van Aruba te volgen en het energiebeleid van Curaçao hierop af te stemmen?

Annex

Het is goed om te beseffen dat ook ten opzichte van andere landen in de Caribische regio de utiliteitstarieven van Curaçao tot de hoogste behoren. Zo kan met betrekking tot elektriciteit uit de studie National Energy Policy for Curaçao, February 2018, worden afgeleid dat de relatief hoge tarieven op Curaçao structureel van aard zijn. In 2013 waren de elektratarieven van Curaçao reeds een van de hoogste in de Caribische regio. Zie bijgaande tabel.

Source: Report National Energy Policy for Curaçao February 2018

Wilt u reageren op Facts & Figures van vandaag? Stuur dan een e-mail naar redactie@amigoe.com

Wijziging eindejaarsviering

Geen openbare activiteiten en aangepaste regels voor afsteken vuurwerk

KRALENDIJK — Gezaghebber Edison Rijna van het Openbaar Lichaam Bonaire maakt bekend dat vanwege de situatie met Covid-19 er dit jaar wijzigingen zijn in activiteiten die toegestaan zijn in de periode van 20 december 2020 tot en met 17 januari 2021. De gezaghebber benadrukt dat er op dit moment niet voorzien kan worden hoe de situatie met Covid-19 zal zijn in december en januari. Dit houdt in dat er rekening gehouden moet worden met de regels die op dat moment van kracht zijn. Dat kan betekenen dat men een vergunning die men heeft gekregen niet kan gebruiken vanwege een eventueel gewijzigde situatie.

Dit jaar is het niet toegestaan om activiteiten om het publiek te vermaken, activiteiten die toegankelijk zijn voor het publiek of het maken van muziek, zoals gaita, bari/tambú en aguinaldo te organiseren. Muziekgroepen die via livestreaming willen optreden, moeten minstens vijf dagen van tevoren hiervan melding maken bij het kantoor van het Kabinet van de Gezaghebber aan de Plaza Reina Wilhelmina 1. Er kan ook via e-mail een melding gedaan worden op kabinet.gezaghebber@bonairegov.com.

Vuurwerk afsteken

Er zijn aanvullende regels voor ondernemers die vuurwerk willen afsteken. Ondernemers die op of langs de openbare weg vuurwerk willen afsteken, kunnen dit alleen in privékring doen. Dus alleen samen met medewerkers, er mag geen publiek aanwezig zijn. De gezaghebber maakt bekend dat verzoeken voor vergunning of kennisgeving in het kader van de Algemene Politie Keur (APK) voor acti-

viteiten in de periode van 20 december tot en met 17 januari, uiterlijk op 27 november moeten worden ingediend.

Vuurwerk verkopen

Bedrijven en andere mensen die vuurwerk willen verkopen en afsteken op of langs de openbare weg dienen een (verkoop-)vergunning te hebben. Zij moeten uiterlijk 27 november een verzoek hier voor indienen bij de afdeling Juridische en Algemene Zaken (JAZ) aan de J.A. Abraham Blvd 27. Naast de aanvraag voor deze (verkoop-)vergunning moeten, conform artikel 3 van het Vuurwerkbesluit Bonaire, alle activiteiten die verband houden met het verkopen, opslaan en vervoeren van vuurwerk gemeld worden aan het Bestuurscollege. In verband met de kosten voor de schoonmaak, moet de onderzoeker vooraf contact opnemen met Selibon NV (717-8159). Bij de aanvraag dient het bewijs overlegd te worden dat de schoonmaakkosten of een waarborgsom zijn voldaan. Met deze regeling wordt beoogd vooraf een beeld te krij-

gen van het aantal te organiseren activiteiten gedurende de periode van 20 december tot en met 17 januari in verband met de handhaving van de openbare orde, rust en veiligheid.

Formulier voor vergunning

Voor het aanvragen van de vergunningen dient gebruik gemaakt te worden van een formulier, dat te verkrijgen is bij de Afdeling Juridische en Algemene Zaken (JAZ) gevestigd aan de J.A. Abraham Blvd 27 (het vroegere douanekantoor). Personen die vóór 27 november een verzoek hebben ingediend voor een APK-vergunning moeten deze vergunning uiterlijk 18 december ophalen bij JAZ. Zonder in het bezit te zijn van de daartoe vereiste vergunning is men in overtreding. In geval van overtreding worden er bestuurlijke dan wel strafrechtelijke maatregelen getroffen jegens de overtreder.

Na 27 november worden geen verzoeken voor vergunningen of kennisgevingen voor activiteiten gepland in de periode van 20 december tot en met 17 januari in behandeling genomen. De gezaghebber verzoekt eenieder rekening te houden met bovenstaande termijnen en deze in acht te nemen. Nadere informatie kan worden verkregen bij de Afdeling Juridische en Algemene Zaken (JAZ), telefoonnummer: 717-5330, tst. 5321 of tst. 2271.

Chachachabeach weer op orde gebracht

KRALENDIJK — Na het afronden van de herstel- en vernieuwingswerkzaamheden aan de Chachacha-pier is meteen de renovatie van het bezoekersgedeelte ter hand genomen met het doel om dit stuk strand nog aantrekkelijker te maken. Onlangs is men begonnen met het opknappen van het bezoekersgedeelte bij de Chachachabeach om dat beter toegankelijk en nog mooier te maken. De muren bij het strand zijn hersteld en netjes geverfd. Er zijn nieuwe palapa's geplaatst voor meer schaduw en gemak voor degenen die het strand bezoeken. Er zijn ook enkele betonnen tafels en banken neergezet zodat mensen comfortabel kunnen zitten en genieten van de zee. Dat de uitgevoerde werkzaamheden worden gewaardeerd, bleek afgelopen weekend toen het strand goed werd bezocht. Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) verzoekt bezoekers om goed voor de nieuwe faciliteiten te zorgen en het strand schoon te houden.

Brandweer veelvuldig in actie door regengerelateerde meldingen

WILLEMSTAD — De brandweer heeft vanaf woensdagnacht tot vrijdag meer meldingen binnengekregen dan normaal. Deze hebben te maken met de aanhoudende regenval. Aldus de bevestiging vanochtend van Elroy Obispo, afdelingshoofd van Repressie, Onderhoud en Logistiek bij Brandweer Curaçao.

“Die nacht kwamen er meldingen binnen van twee dakken die door hevige wind gedurende regenbuien, waren weggewaaid. In zo'n situatie probeert de brandweer, voor zover mogelijk, het pand waterdicht te maken. Maar dat lukt niet altijd. Vervolgens kregen wij eergisteren, in een tijdsbestek van 24 uur, totaal 23 meldingen binnen die ook gerelateerd waren aan de regenval. Bij zestien daarvan betrof het omgevalen bomen, vaak oude bomen zoals de manzanilla, indju en flamboyen, waarvan de wortelen niet erg diep liggen, en die door verzadiging van de aarde wegens regen omvallen. Ook kwamen de brandweerlieden in actie voor olie op het wegdek, wat natuurlijk met regenval voor extra gevaar kan zorgen. In Otrobanda aan de Consciëntiesteeg moesten vijf mannen uitrukken om een boom om te kappen en een gedeeltelijk ingestorte gevel te stutten”, aldus Obispo.

Per geval waren in totaal negentien brandweerlieden – van vier posten – gemiddeld tussen 1 en 3 uur bezig. “Zij waren dus de hele dag op de been en van bepaalde gevallen hebben zij de verdere afronding voor vandaag moeten laten. Bijvoorbeeld bij het weghalen van een boom, kon het verder kappen ervan vandaag gedaan worden. Vrijdagochtend zijn er alweer drie meldingen binnengekomen, waarbij het in een geval om twee omgevallen manzanilla-bomen op

Foto: UO Brandweer & Rampenbestrijding Curaçao

Bándabou ging. Aangezien deze boomsoort ook voor allergische reacties kan zorgen bij het kappen daarvan, kan men deze in eerste instantie van de weg halen en vervolgens later de klus afmaken wanneer men de juiste werkkleding daarvoor heeft.” Obispo licht toe dat er donderdag om 19.00 uur sprake was van een opschaling van mankracht. Er zijn drie personen extra van huis opgeroepen.

Foto: UO Brandweer & Rampenbestrijding Curaçao

Foto: John Jairo Herrera

Historische ‘Quiz’ voor leerlingen naschoolse opvang

KRALENDIJK — De sectie Cultuur, Kunst en Literatuur (Skal) van het Openbaar Lichaam Bonaire organiseert op 18 en 19 november een wedstrijd waarbij deelnemers worden uitgedaagd om vragen over de cultuur en geschiedenis van Bonaire te beantwoorden. De wedstrijd is voor leerlingen van de naschoolse opvang. Het gaat om de bekende ‘Quiz’.

Dit jaar wordt de ‘Quiz’ op een andere manier georganiseerd, omdat er rekening wordt gehouden met de regels rondom het coronavirus, zo meldt Skal in een persbericht. “Skal is gebonden aan een maximum aantal mensen dat aanwezig kan zijn. Elke naschoolse opvang kiest een leerling uit de groepen 6, 7 en 8. In totaal levert elke naschoolse opvang dus

drie leerlingen voor de wedstrijd, die op internet wordt uitgezonden. Alle leerlingen van de naschoolse opvang kunnen de uitzending volgen via een digitaal platform. Er zijn ook prijzen voor de naschoolse opvangcentra zelf, die de uitzending volgen.”

De wedstrijd is er niet alleen om prijzen te winnen maar ook om de kennis van de

leerlingen over de cultuur en de geschiedenis van Bonaire te vergroten, aldus de organisatie. De sectie Cultuur, Kunst en Literatuur rekent op de medewerking van alle naschoolse opvangcentra.

Voor meer informatie kan men contact opnemen met Skal via telefoon 717-5330 extensie 3612/5323. Men kan ook een e-mail sturen naar sulaine.martis@bonairegov.com of seferina.saragoza@bonairegov.com. Skal werkt aan het conserveren, de vooruitgang en het ontwikkelen van onze cultuur, kunst en literatuur, zo besluit het persbericht.

Bonairecursief Appels met een tic

Het valt niet mee om iedere keer weer een leuk en origineel cadeau voor iemand te vinden. Vooral hier op het eiland is de keuze beperkt. Ik hoorde laatst dat een schoonzus uit Nederland een geadopteerde biologische appelboom voor haar verjaardag gekregen had. Geweldig idee! Je betaalt een bepaald bedrag per jaar en krijgt daarvoor een appelboompje van ongeveer twee meter hoog. Keuze uit zeven verschillende rassen variërend van Elstar, Topaz, Jonagold of Goudreinette. In de maand september of oktober zijn de vruchten rijp en mag je naar de boomgaard op het landgoed komen om ze zelf te plukken. De eerste pluk leverde haar een stuk of tien appels op. Een aardige opbrengst, maar minder dan de 8 tot 15 kilo die beloofd was. Geen probleem, er mocht nog 12 kilo extra geplukt worden van de tienduizenden andere bomen in de boomgaard. En dan? Wat moet je nou ineens met 12 kilo appels? Een appeltje voor de dorst is wel aardig, maar met deze hoeveelheid

wordt het meer een kwestie van door de zure appel heen bijten. De rotte appels dienen wel eerst verwijderd te worden. Of juist niet. En ze verder laten vergisten. Kun je leuke dingen van maken. Appelsap, appelwijn of zelfs appelbier. Ik weet dat mijn zwager een whisky liefhebber is. Hij zou Calvados kunnen proberen, 40 tot 45 procent alcohol. Daar word je vast wel een beetje appelig van. Aangezien de appel meestal niet ver van de boom valt, is het met twee pubers in hun huis waarschijnlijk beter om het te houden bij appelsap en appeltaart. Misschien kunnen we op

Joseph

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Verlies

AMSTERDAM — De aandelenbeurs in Amsterdam is gisteren met verlies gesloten, terwijl elders in Europa een wisselend beeld was te zien. Beleggers waren wat terughoudend door de aanhoudende toename van het aantal coronabesmettingen wereldwijd en de vrees voor strengere lockdown-maatregelen om de verspreiding van het virus in te dammen. De AEX-index op Beursplein 5 eindigde 0,5 procent lager op 596,87 punten. De hoofdex sloot een dag eerder voor het eerst sinds 21 februari weer boven de 600 punten. De MidKap was vlak op 859,16 punten. Frankfurt en Parijs stegen tot 0,6 procent. De Londen- se FTSE-index bleef achter met een min van 0,4 procent. De chipbedrijven stonden in de schijnwerpers na sterke kwartaalcijfers van de Amerikaanse chiptoeleverancier Applied Materials. Het Duitse Infineon klom 1,1 procent in Frankfurt. In de AEX was chiptoeleverancier ASMI de grootste stijger met een koerswinst van 2,3 procent. In de Mid-Kap kreeg Besi er 2,1 procent bij. KPN verloor 2,3 procent bij de hoofdfondsen op het Damrak. Het telecomconcern won een dag eerder nog ruim 6 procent, na berichten dat de Zweedse investeerder EQT de onderneming heeft benaderd voor een overname. Analisten van Jefferies hebben het advies voor het aandeel verhoogd. In Madrid ging Santander 3,3 procent omhoog na berichten dat de Spaanse bank 4000 banen wil gaan schrappen in eigen land om kosten te besparen.

Wall Street

Winst

NEW YORK — De aandelenbeursen in New York zijn gisteren met winst geëindigd, waarmee de koersverliezen van een dag eerder werden weggepoetst. Beleggers op Wall Street bleven attent op de verdere ontwikkelingen rond het coronavirus en de dreiging van strengere lockdownmaatregelen, met nog steeds hoop op een snel coronavaccin. Entertainment- en mediaconcern Walt Disney en de maker van netwerkkaparaatuur Cisco Systems stonden in de schijnwerpers na publicatie van cijfers. De Dow-Jonesindex sloot 1,4 procent hoger op 29.479,81 punten. De brede S&P 500 klom 1,4 procent tot 3585,15 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq won 0,9 procent tot 11.937,84 punten.

Het aandeel Walt Disney steeg 2,2 procent. De onderneming sloot het afgelopen kwartaal af met een verlies, maar het tekort was minder groot dan analisten hadden gevreesd. Uit de cijferpresentatie kwam onder meer naar voren dat de streamingdienst Disney+ sterk presteerde. Verder was sprake van voorzichtig herstel bij de pretparken van Disney. Cisco ging ruim 7 procent vooruit. Vooral de vooruitzichten die het bedrijf schetste, konden op goedkeuring van beleggers rekenen. Cisco verwacht dat met het economisch herstel ook de investeringsbereidheid in netwerkkaparaatuur weer zal toenemen, onder meer bij overheden.

De euro noteerde 1,1833 dollar, tegenover 1,1823 dollar bij het slot in Europa. Een vat Amerikaanse olie daalde 1,8 procent in prijs tot 40,20 dollar. Brentolie werd 1,2 procent goedkoper op 42,78 dollar per vat.

Minister Wiebes: Overname Tata lijkt aantrekkelijk

Foto: Shutterstock

Een luchtfoto van Tata Steel in IJmuiden.

DEN HAAG — Een overname van Tata Steel Nederland door het Zweedse staalbedrijf SSAB lijkt aantrekkelijk, vindt minister Eric Wiebes van Economische Zaken. “De bedrijven zijn complementair en beide hebben grote ambities voor verduurzaming.”

Het kabinet is gisteren op de hoogte gebracht door moederbedrijf Tata Steel India over de onderhandelinge- den die lopen met SSAB. Tata Steel Nederland is niet alleen economisch belangrijk voor het kabinet, maar speelt

ook een grote rol bij het halen van de klimaatdoelen. “Het kabinet werkt al langer samen met Tata plannen uit voor een competitief, groen en toekomstbestendig staalbedrijf van wereldklasse, op de unieke locatie in IJmuiden”, zegt Wiebes.

De komende tijd zal het kabinet in gesprek blijven met Tata Steel, belooft de bewindsman. Ook premier Mark Rutte zegt de ontwikkelingen goed te blijven volgen. Het is volgens hem belangrijk dat de staalindustrie ‘vergroent, en ook op een manier dat dit in Ne-

derland gebeurt. We hebben eigenlijk alles in huis’, zei de minister-president na de ministerraad van gisteren.

Het kabinet heeft tegenover Tata Steel vooral benadrukt dat het belangrijk is zoveel mogelijk banen in Nederland te houden. Rutte liet doorschemeren positief te zijn over de ontwikkelingen. “Op zichzelf is dit, als je het door je ooghaars bekijkt, een ontwikkeling waar je niet meteen heel bezorgd over hoeft te zijn.”

Ook werkgeversorganisatie VNO-NCW reageert positief

op het nieuws. Volgens voorzitter Ingrid Thijssen bieden de mogelijke overname van Tata Steel Nederland en het loskoppelen van het slecht presterende Britse deel van het staalconcern een mooie kans om de continuïteit van de vestiging in IJmuiden te waarborgen. “Dit is belangrijk vanwege de grote werkgelegenheid die samenhangt met deze vestiging. Ook zijn er zowel aan Zweedse als aan Nederlandse kant stevige ambities voor verduurzaming van de staalproductie en dat is essentieel voor de toekomst”, aldus Thijssen.

‘Baas Douwe Egberts krijgt hoogste Nederlandse tekenbonus ooit’

AMSTERDAM — De tekenbonus voor de nieuwe topman van koffiebedrijf JDE Peet’s, de onderneming achter onder meer Douwe Egberts, bedraagt wel 10 miljoen euro. Daarop wijst de Vereniging van Effectenbezitters (VEB) die het bedrijf vragen heeft gesteld over de enorme beloning.

Volgens de beleggersorganisatie is een tekenbonus van dergelijke proporties nooit eerder ingezet bij een beursgenoteerde onderneming in Nederland. Eerder was verzekeraar Aegon nog de meest riant beloner op dit vlak, met dik 1 miljoen euro voor topman Lard Friese die overkwam van rivaal NN Group.

De in september begonnen Fabien Simon krijgt de

vergoeding van het koffiebedrijf als compensatie voor misgelopen beloningen bij zijn vorige werkgever JAB. Dat is de grootaandeelhouder van JDE, dat ook merken als Tassimo, L’Or en Pickwick voert. De VEB vindt dit een slecht signaal. “Die eerdere beloningen zijn immers met reden niet uitgekeerd. De bestuurder heeft zich niet gehouden aan vooraf gemaakte afspraken, bijvoorbeeld door

voortijdig weg te gaan.” Tekenbonussen zijn al langer omstreken en niet alleen in Nederland. Zo ging de overgang van de bekende bankier Andrea Orcel naar de Spaanse bank Santander niet door na ophef over een tekenbonus van 50 miljoen euro. Orcel is in Nederland ook wel de ‘slager’ of ‘sloper’ van ABN Amro genoemd. In 2007 was de Italiaan als zakenbankier van het Amerikaanse Merrill Lynch het brein achter de opsplitsing van de vroeger zeer grote Nederlandse bank.

De VEB wijst erop dat de tekenbonus voor Simon door een speciale clausele

ook nog eens snel verder kan stijgen. Hij wordt namelijk verplicht de miljoenen euro’s te investeren in speciaal gecreëerde aandelen die identiek zijn aan de op de beurs verhandelde aandelen, maar daarbij nog ‘dubbele winstrechten’ hebben. Alles bij elkaar zou zijn pakket gratis aandelen kunnen oplopen tot 33 miljoen euro.

Technisch gezien moet er nog gestemd worden over de tekenbonus, maar volgens de VEB is dit een gelopen race. JAB heeft nog altijd meer dan 60 procent van de aandelen van JDE in handen.

Volgend jaar 7 tot 8 euro belasting op vliegticket

DEN HAAG — Mensen die vanaf Schiphol of een andere Nederlandse luchthaven vertrekken, betalen over hun vliegticket vanaf 1 januari 2021 zo’n 7,45 euro vliegbelasting. Het kabinet voert de vliegtaks toch na de jaarwisseling in. Het was even onzeker of dit zou doorgaan, wegens de coronacrisis en de gevolgen voor de luchtvaartsector.

Staatssecretaris Hans Vijlbrief (Fiscaliteit) zei eerder dit jaar dat hij nog niet zeker was van de invoeringsdatum, omdat de luchtvaartsector het al erg zwaar heeft door de coronacrisis. Het precieze bedrag wordt nog vastgesteld, afhankelijk van hoe de prijzen van

goederen en diensten zich ontwikkelen.

De vliegtaks stond al in het regeerakkoord, maar het kabinet hoopte toch nog op een Europese belasting. De eerste plannen hiervoor worden pas begin volgend jaar verwacht. De vliegtaks die

in Nederland wordt geheven ‘sluit al goed aan bij de belastingen op luchtvaart van andere Europese landen, wat Europese coördinatie ten goede komt’, zegt Vijlbrief.

Op vrachtluchten geldt voorlopig geen belasting. De angst is dat bedrijven bij de invoering van zo’n taks ervoor zullen kiezen hun goederen via buurlanden te vervoeren. Dat zou nadelige gevolgen hebben voor Schiphol en Maastricht Aachen Airport. Een Europees

plan voor een belasting op vrachtluchten moet daar een oplossing voor bieden, omdat in de omliggende landen dan dezelfde regels gelden.

Dat een belasting op vrachtluchten uitblijft, is volgens logistiekbedrijven een ‘goed besluit’ omdat de economische gevolgen te groot zouden zijn. “Ons vestigingsklimaat en de werkgelegenheid zouden er echt te erg onder lijden”, zegt Steven Lak van de Logistieke Alliantie.

Regering Trump schuift deadline TikTok 2 weken op

WASHINGTON — ByteDance, eigenaar van de populaire filmpjesapp TikTok, heeft van de Amerikaanse overheid twee weken extra gekregen om zijn activiteiten in de Verenigde Staten af te stoten. Het Chinese concern blijft zich evenwel verzetten tegen het bevel daarover van president Donald Trump.

Voor de gedwongen deal zou de deadline eigenlijk deze week aflopen. Dat wordt nu 27 november. Maar ByteDance voert over de kwestie ook nog een rechtszaak bij het Amerikaanse hof van beroep. Daar kregen de Chinezen donderdag te horen dat ze nog tot 14 december de tijd hebben om bepaalde documenten in te dienen in hun bezwaarprocedure. Er lopen dus meerdere deadlines door elkaar heen. Wat

de situatie extra vertroebelt, is dat Trump onlangs de presidentsverkiezingen heeft verloren van de Democraat Joe Biden. Of dat nog gevolgen heeft voor TikTok is onduidelijk. De app met meer dan 100 miljoen Amerikaanse gebruikers ligt al enige tijd zwaar onder vuur in de VS.

Volgens de regering-Trump slaat TikTok te veel gegevens op, die via het Chinese moederbedrijf ByteDance bij de Chinese overheid terechtkomen. De president eiste daarom dat de Amerikaanse activiteiten van TikTok aan een Amerikaanse partij worden verkocht. In september ging hij akkoord met een deal tussen ByteDance, Oracle en Walmart waarbij de Amerikaanse activiteiten van TikTok in een nieuw bedrijf zouden worden ondergebracht.

Maaltijdbezorger DoorDash naar beurs in New York

NEW YORK — De grote Amerikaanse maaltijdbezorger DoorDash heeft een aanvraag ingediend voor een notering aan de beurs in New York. Daarbij wordt voornamelijk gemikt op een opbrengst bij de aandelenverkoop van 100 miljoen dollar.

De waardering van het in San Francisco gevestigde DoorDash zou rond de 16 miljard dollar liggen. De aanvraag voor een beursgang werd ingediend bij beurstoezichthouder Securities and Exchange Commission (SEC). Het aandeel moet een notering krijgen op

Wall Street onder het beurs- symbool ‘DASH’.

De beursgang van DoorDash vindt plaats tijdens een consolidatieslag op de Amerikaanse markt voor maaltijdbezorgers die profiteren van het vele thuisbezorgen door de coronacrisis. Zo sloot het Brits-Nederlandse Just Eat Takeaway, het moederbedrijf van thuisbezorgd.nl, eerder dit jaar een deal van 7,3 miljard dollar om het Amerikaanse Grubhub over te nemen, terwijl taxi- bedrijf Uber Technologies de maaltijdbezorger Postmates overneemt voor 2,7 miljard dollar.

NEW YORK				AMSTERDAM			
13-Nov				13-Nov			
DOW JONES	29.479,81	1.37%		AEX	596,87	-0.53%	
S&P 500 INDEX	3.585,15	1.36%		ARCELOMITTAL	13,50	0.94%	
NASDAQ	11.829,29	1.02%		AEGON NV	2,89	1.09%	
AMAZON.COM INC	3.128,81	0.60%		KONINKLUKE AHOL	23,19	-0.30%	
APPLE INC	119,26	0.04%		AKZO NOBEL	87,32	-0.73%	
BAIDU INC-SP ADR	145,08	1.83%		ASML HOLDING NV	352,80	-0.03%	
BERKSHIRE HATH-B	227,42	1.20%		DSM (KONIN)	143,15	-1.41%	
BOEING CO/THE	187,11	5.88%		HAL TRUST	115,20	-1.37%	
CITIGROUP INC	48,66	0.79%		HEINEKEN NV	90,42	-0.13%	
COCA-COLA CO	53,45	0.83%		ING GROEP NV	7,42	0.37%	
COSTCO WHOLESALE	378,84	0.83%		KPN (KONIN) NV	2,58	-2.27%	
WALT DISNEY CO	138,36	2.10%		KONINKLUKE PHIL	44,88	-0.34%	
3D SYSTEMS CORP	7,20	-2.31%		RANDSTAD NV	50,20	0.48%	
EBAY INC	48,67	4.46%		ROYAL DUTCH SH-A	13,15	-0.71%	
FACEBOOK INC-A	276,95	0.68%		TOTOMOM NV	6,40	2.40%	
GENERAL ELECTRIC	9,25	5.59%		TOTAL SE	32,65	-1.37%	
ALPHABET INC-A	1.772,26	1.69%		UNILEVER NV	52,58	-0.72%	
HP INC	19,61	3.59%		W.P. STEWART HOL	668,39	-1.01%	
HOME DEPOT INC	277,17	0.34%		SCOTIA FUNDS			12-Nov
INTEL CORP	45,46	1.13%		MONEY MARKET	13,5977	0.00%	
JOHNSON&JOHNSON	149,90	1.08%		US DOLLAR BOND	3,0034	0.14%	
MICROSOFT CORP	216,51	0.50%		GLOBAL EQUITY	3,2053	-1.09%	
PROCTER & GAMBLE	144,28	1.50%		US EQUITY	18,3509	-0.98%	
ROYAL DUTCH-ADR	31,21	1.89%		CANADIAN EQUITY	2,7852	-1.18%	
STARBUCKS CORP	95,56	2.17%		FUNDS			12-Nov
TWITTER INC	43,48	1.57%		BSF DEFENSIVE	121,38	0.17%	
WALMART INC	150,54	1.56%		BSF CONSERVATIVE	111,32	0.11%	
EXCHANGE TRADED FUND				BSF MODERATE	137,81	0.11%	
ALERIAN MLP - AMLP	23,01	2.49%		BSF AGGRESSIVE	156,99	0.12%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49,22	0.35%		BGF MULTI ASSET INC	9,93	0.00%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	85,44	0.34%		BGF GBL ALLOCATION	68,93	0.33%	
ISH SELECT DIV - DIVY	91,82	2.23%		BGF USD CORE BOND	18,27	0.16%	
ISH MSCI EMKT - EEM	48,33	1.41%		BGF FIX INC GBL OP	15,41	0.06%	
ISH MSCI PAC - EPP	45,04	1.26%		BGF USD HI YIELD BND	36,73	-0.49%	
ISH RUSSELL - IWV	210,68	1.32%		CURRENCIES			13-Nov
ISH S&P 500 - SPY	60,95	1.08%		YEN/USD	104,5900	-0.51%	
ISH EUROPE - IEV	45,58	1.56%		EUR/USD	1,1834	0.24%	
INVESCO QQQ TRUS	290,93	0.88%		CAN/USD	1,3146	0.04%	
INVESCO DB COMMO	13,35	-0.45%		GBP/USD	1,3195	0.59%	
SPDR S&P INT DIV-DWXX	35,61	1.08%		COMMODITIES			13-Nov
SPDR S&P MID 400	385,62	2.16%		OIL WTI	40,20	-2.24%	
SPDR S&P 600 SMA	70,89	2.75%		GOLD	1887,98	0.59%	
VANGUARD REIT - VNQ	85,38	2.67%		SILVER	24,63	1.45%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	52,23	1.32%		WHEAT	601,00	0.63%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZONDAG 15 NOV 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 11 en 19 km/u.			
Max Temp. 29°	Voelt Als 35°	Wind 11 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 06:39	Zonsondergang 18:11	UV index 10 v/d 10	
ZONDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oostnoordoost tussen 11 en 17 km/u.			
Min Temp. 26°	Voelt Als 29°	Wind 11 km/u	Precipitatie 58%
Maansopgang 06:57	Maansondergang 18:50		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
	Botica San Lucas 584-5119
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico	Botica Eagle
San Nicolaas	640-8443 ext. 101
14 & 15 nov 2020 - Dr. Every	

Oplossing sudoku 14 november

9	5	8	2	7	1	6	4	3
3	6	1	4	9	5	7	2	8
2	4	7	6	3	8	5	1	9
8	7	6	1	5	3	2	9	4
4	3	5	9	2	6	8	7	1
1	2	9	8	4	7	3	6	5
5	1	2	7	8	4	9	3	6
6	9	3	5	1	2	4	8	7
7	8	4	3	6	9	1	5	2

BVN		bvn	
15:35	Sesamstraat 10 voor...	19:50	NOS Journaal
16:05	Het Klokhuis	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
16:05	Betreden Op Eigen Risico	20:05	Château Planckaert
16:50	Zembla	20:45	Ondersteboven van Afrika
17:25	Het Sinterklaasjournaal	21:30	Zondag met Lubach
17:35	EenVandaag	22:05	NOS Studio Voetbal
18:00	VRT Journaal	22:55	Nieuwsuur
18:40	Zelfde deur	23:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
19:20	NOS Journaal	23:30	Iedereen beroemd compilatie
19:40	Weerbericht Europa/Afrika		
19:45	Kamp Van Koningsbrugge		
20:35	All Stars & Zonen		
21:05	Even tot hier		
21:50	De Zak van Sinterklaas		
22:40	Nieuwsuur		
23:10	Weerbericht Amerika/Caribiën		
23:15	NOS Studio Sport		
23:40	Iedereen beroemd compilatie		
zondag 15 november		maandag 16 november	
00:00	VRT Journaal	00:00	VRT Journaal
00:35	Intocht Sinterklaas in Nederland	00:35	De Zevende Dag
01:50	BinnensteBuiten	02:40	Buiten
02:15	Tiki Taka Touzani	03:30	Voor het blok
02:40	Tijd voor MAX	04:00	De week van Karrewiet
03:20	Sesamstraat	04:10	Nederland Zingt Dichtbij
03:35	Sesamstraat 10 voor...	05:00	Podium Witteman
03:50	Het Klokhuis	06:00	VRT Journaal
04:05	Betreden Op Eigen Risico	07:00	3Doc: Mijn naam is Stefano Keizers
04:50	Zembla	07:50	NOS Journaal
05:25	Het Sinterklaasjournaal	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
05:35	EenVandaag	08:05	Château Planckaert
06:00	VRT Journaal	08:45	Ondersteboven van Afrika
06:40	Zelfde deur	09:30	Zondag met Lubach
07:20	NOS Journaal	10:05	NOS Studio Voetbal
07:40	Weerbericht Europa/Afrika	10:55	Nieuwsuur
07:45	Kamp Van Koningsbrugge	11:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
08:35	All Stars & Zonen	12:00	Iedereen beroemd compilatie
09:05	Even tot hier	12:30	VRT Journaal
09:50	De Zak van Sinterklaas	12:30	Typisch Zullen - Utrecht
10:40	Nieuwsuur	13:00	Hij is een Zij
11:10	Weerbericht Amerika/Caribiën	13:30	De 3 sterren camping
11:15	NOS Studio Sport	14:15	NOS Journaal
11:40	Iedereen beroemd compilatie	14:35	Fryslân DOK
12:00	VRT Journaal	15:05	Blaauw Bloed
12:35	De Zevende Dag	15:40	Sesamstraat
14:40	Buiten	15:55	NOS Jeugdjournaal
15:30	Voor het blok	16:00	ZappDoc: Nog één week
16:00	De week van Karrewiet	16:15	Biokken
16:10	Nederland Zingt Dichtbij	16:40	Thuis
17:00	Podium Witteman	17:10	Het Sinterklaasjournaal
18:00	VRT Journaal	17:20	EenVandaag
19:00	3Doc: Mijn naam is Stefano Keizers	17:45	Dagelijkse Kost
		18:00	VRT Journaal
		18:45	M
		19:35	NOS Journaal
		20:00	Weerbericht Europa/Afrika
		20:05	Project Rembrandt
		20:55	Andermans Zaken
		21:45	Op1
		22:40	Nieuwsuur
		23:25	Weerbericht Amerika/Caribiën
		23:30	Streetlab: De Liefde

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

BELANGRIJKE GEGEVENS

Er woont een persoon met Covid-19 in mijn huishouden, wat moet ik doen?

Als er in uw huishouden een persoon is die positief is voor Covid-19, moeten zowel zijn/haar partner als zijn huisgenoten zich isoleren gedurende 7 dagen.

- Gedurende deze 7 dagen moeten alle personen hun gezondheid zorgvuldig controleren op symptomen.
- Als er een symptoom optreedt, neem dan contact op met uw arts voor een test.

- Als er gedurende die 7 dagen geen symptomen zijn, kan de persoon de quarantaine verlaten maar alle beschermingsregels blijven volgen, vooral het dragen van een mondkapje.

Desalniettemin raadt DVG aan om nog 7 dagen in vrijwillige quarantaine te blijven om de 14 dagen te voltooien. Dit kan door middel van het opnemen van reguliere vakantiedagen of in overleg met de werkgever.

*De eerste 7 dagen quarantaine vallen onder de SVB. Normale vakantiedagen niet.

Samen kunnen we het weer stoppen!

Nabestaanden Oegandese activiste eisen 270 miljoen na ongeval

LOS ANGELES — De familie van een Oegandese activiste die een halfjaar geleden omkwam tijdens een ongeluk in een nationaal park in de VS eist bij de rechter 270 miljoen dollar (ongeveer 228 miljoen euro) schadevergoeding.

Esther Nakajjigo (25) was samen met haar Franse echtgenoot Ludovic Michaud op bezoek bij Arches National Park in Utah, toen een niet vastgezet hek over de weg zwaaide en haar onthoofde terwijl ze in de passagiersstoel van hun auto zat. Het pasgetrouwde stel was naar het park afgereisd om het eenjarig jubileum van hun eerste date te vieren.

Michaud eist 240 miljoen dollar aan schadevergoeding van de National Park Service, Nakajjigo's familie 30 miljoen, meldden Amerikaanse media vandaag. "Bij gebrek aan een standaardhangslot van acht dollar verloor onze wereld voorgoed een buitengewone strijder; een jonge vrouwelijke influencer die voorbestemd was

Photo: Shutterstock

om de toekomstige prinses Diana, filantroop Melinda Gates of Oprah Winfrey van onze samenleving te worden", aldus hun advocaat. In een interview op tv-zen-

der *CBS4* in Denver deze week zei Michaud, die in Colorado woont, dat hij nog steeds flashbacks heeft van het ongeval en "probeert uit te vinden hoe hij verder

moet, hoe hij 's ochtends wakker kan worden'.

"Wat hij die dag heeft gezien en meegemaakt, kan ik me niet eens voorstellen", vertelde Deborah Chang, een advocaat die Michaud en de familie Nakajjigo vertegenwoordigt, tegen de lokale media. "Het einde van het hek spietste de auto als een lans en onthoofde letterlijk zijn pasgetrouwde bruid vlak voor hem."

Nakajjigo had een enorme aanhang in haar geboorteland Oeganda en was betrokken bij tal van filantropische projecten. Ze was vooral geïnteresseerd in het verminderen van tienerzwangerschappen en maakte een reality-tv-show om vrouwen te ondersteunen.

Ze was naar de Verenigde Staten gekomen om haar opleiding voort te zetten en ontmoette Michaud in juni 2019 via een dating-app. Het stel trouwde in maart en was van plan een groot huwelijksfeest in Oeganda te geven zodra de Covid-19 pandemie voorbij was.

Levenslang voor moord met zwaard

HELSINKI — Een Finse student die vorig jaar een studiegenoot met een zwaard vermoordde, is gisteren door een Finse rechtbank tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld. Volgens de rechtbank had de toen 25-jarige man de aanval 'methodisch' voorbereid.

Hij stak een 23-jarige Oekraïense studente dood en verwondde negen anderen in de stad Kuopio en in oktober 2019. De man heeft de daden bekend.

De student zag eerdere 'schoolmoordenaars' als voorbeeld, zeiden de openbaar aanklagers tijdens de

rechtszaak. Joel Marin 'wilde wraak, en wilde mensen laten zien dat hij geen loser was en in staat was schokkende dingen te doen', zei een van de aanklagers. De man begon de aanval al eind 2017 te plannen. Hij werd lid van een schietclub en leende 2000 euro om wapens te kopen, waaronder een kettingzaag en een luchtbuiks.

Op 1 oktober kwam Marin zijn klaslokaal van een school voor beroepsopleiding binnen, gewapend met een zwaard en flessen benzine.

Nadat hij tien slachtoffers had gemaakt, werd hij neergeschoten door de politie en gearresteerd.

Alle scholen dicht in Griekenland

ATHENE — In Griekenland heeft de regering vandaag alle scholen in het peuter-, kleuter- en basisonderwijs gesloten nadat eerder deze week ook al het voortgezet onderwijs en de universiteiten en hogescholen dichtgingen. Volgens de regering is de maatregel noodzakelijk omdat de volledige capaciteit van de ziekenhuizen bijna is bereikt.

De situatie blijft zeker tot 30 november van kracht, al-

dus de Griekse minister van Volksgezondheid Vassilis Kikilias. "Het sluiten van basisscholen is wel het laatste wat we willen doen, maar dit geeft wel de ernst van de situatie aan." Sinds eind oktober is het dagelijkse aantal sterfgevallen in Griekenland verviervoudigd tot vijftig, terwijl het aantal infecties is opgelopen tot drieduizend gevallen per dag. Van de in totaal 1143 bedden op de intensive care in het land waren er gisteren 830 bezet.

Afghanistan houdt voorbereider aanslag campus aan

KABUL — Afghanistan heeft de hoofdverdachte van een aanslag eerder deze maand op de universiteit van de hoofdstad Kabul aangehouden. Vicepresident Amrullah Saleh zei op Facebook dat de aangehouden man Adil heet en dat hij verantwoordelijk is voor het plannen van de terreuractie die zeker 22 levens eiste.

Volgens Saleh was Adil gerekruteerd door het Haqqani-netwerk. Dat is een bende die werd gesticht door krijgsheer Jalaluddin Haqqani (1939-2018), die een belangrijke bondgenoot werd van de Taliban. Kort na de aan-

slag hadden Saleh en andere Afghaanse topfunctionarissen de verantwoordelijkheid voor de aanslag al bij de Taliban gelegd, ook al werd die opgeëist door Islamitische Staat (IS). Zeker 22 mensen werden begin november gedood en tientallen anderen raakten gewond toen drie schutters de campus van de universiteit van Kabul bestormden. De schutters waren urenlang verwickeld in een vuurgevecht met Afghaanse elitetroepen. De drie aanvallen in militair uniform werden uiteindelijk doodgeschoten. Zij schoten doelgericht op studenten terwijl die probeerden te vluchten, zei een getuige.

Belangrijk leider al-Qaida in het geheim vermoord in Iran

NEW YORK — De op een na hoogste leider van al-Qaida, die ervan wordt beschuldigd een van de meesterbreinen te zijn van de dodelijke aanslagen in 1998 op Amerikaanse ambassades in Afrika, werd drie maanden geleden in Iran vermoord. Dat hebben inlichtingfunctionarissen bevestigd, meldt *The New York Times*.

Abdullah Ahmed Abdullah, ook bekend onder de naam Abu Muhammad al-Masri, werd op 7 augustus, de verjaardag van de aanslagen op de ambassades, in de straten van Teheran neergeschoten door twee huurmoordenaars op een motorfiets. Hij werd gedood samen met zijn dochter Miriam, de weduwe van Osama bin Ladens zoon Hamza bin Laden.

Volgens vier functionarissen werd de aanval uitgevoerd door Israëlische agenten in opdracht van de Verenigde Staten. Het is onduidelijk welke rol werd gespeeld door de Verenigde Staten, die de

bewegingen van al-Masri en andere al-Qaida-kopstukken in Iran jarenlang hebben gevolgd.

Er waren al langer geruchten dat al-Masri zou zijn gedood, maar tot nu toe nooit werden die nooit bevestigd. Om redenen die nog steeds onduidelijk zijn, heeft al-Qaida de dood van een van zijn topleiders niet bekendgemaakt. Iraanse functionarissen hebben het verdoezeld en geen enkel land heeft er publiekelijk de verantwoordelijkheid voor opgeëist.

Al-Masri staat nog steeds op de lijst van meest gezochte terroristen van de FBI. Hij is in de VS aangeklaagd in verband met de aanslagen op de Amerikaanse ambassades in Kenia en Tanzania, waarbij 224 mensen omkwamen en honderden gewonden vielen. De FBI biedt tien miljoen dollar beloning voor informatie die leidt tot zijn arrestatie.

Vogelgriep treft eendenbedrijf Gelderland

TERWOLDE — Bij een eendenbedrijf in het Gelderse dorp Terwolde is vogelgriep ontdekt. Het gaat waarschijnlijk om de schadelijke variant van de griep die al op meerdere plekken in het land is vastgesteld. Het bedrijf met zo'n 20.000 eenden wordt geruimd, laat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit weten.

In de directe omgeving van het besmette bedrijf liggen zes andere pluimveebedrijven. Ook die bedrijven worden onderzocht op aanwezigheid van het virus. Voor dertien andere pluimveehouderijen in een straal van 10 kilometer rondom het eendenbedrijf geldt per direct een vervoersverbod voor pluimvee, eieren, mest, gebruikt strooisel en andere dieren of dierlijke producten.

Landelijk geldt vanwege het rondwarende virus momenteel een ophokplicht. Alle commerciële pluimveebedrijven moeten hun gevogelte binnenhouden.

Bijna 100 migranten op één dag verdronken

GENEVE — Voor de Libische kust zijn donderdag bijna honderd migranten overleden. Artsen Zonder Grenzen meldt dat er twintig migranten zijn verdronken door het zinken van hun schip. Dat ongeluk volgde op een soortgelijk incident eerder op de dag, waarbij zeker 74 migranten omkwamen.

Het team van Artsen Zonder Grenzen hielp de drie enige overlevenden, bij de schipbreuk waarbij twintig mensen verdronken. "Ze zijn gered door lokale vissers en ze waren in shock en doodsbang. Ze zagen hun geliefden onder de golven verdwijnen en voor hun ogen sterven", aldus de hulporganisatie op Twitter.

Eerder verdronken donderdag al zeker 74 migranten, volgens de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) van de Verenig-

de Naties. De kustwacht en vissers brachten toen 47 overlevenden aan wal. Waarschijnlijk zaten er meer dan 120 mensen op de boot.

Dit jaar zijn er volgens de IOM al minstens negenhonderd migranten verdronken in een poging de oversteek naar Europa te maken. Nog eens 11.000 zijn op zee tegengehouden en teruggekeerd naar Libië, waar migranten vaak worden vastgehouden, uitgebuit of misbruikt.

De IOM en het VN-agentschap voor vluchtelingen UNHCR hebben allebei gezegd dat Libië niet als een veilige terugkeerhaven moet worden beschouwd en dat migranten die op zee worden gered of tegengehouden, niet terug naar Libië moeten worden gebracht. Het Europese grens- en kustwachtagentschap Frontex meldde onlangs dat het aantal migranten dat illegaal de Europese grens overstak in de eerste negen maanden van het jaar met 21 procent is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Ongeveer 72.500 migranten wisten Europa tot nu toe te bereiken. In 2019 stond dat aantal rond dezelfde tijd op 80.000.

Berlijn: Russische vergelding om Navalni-sancties onrechtvaardig

BERLIJN — Russische sancties tegen Duitsland in verband met de vergiftigingszaak van Kremlin-criticus Aleksej Navalni zijn niet op zijn plaats, stelt een woordvoerder van het Duitse ministerie van Buitenlandse Zaken. De Russische minister van Buitenlandse Zaken, Sergej Lavrov, kondigde donderdag aan dat Rusland sancties van Duitsland en Frankrijk zal vergelden.

augustus, werd na enkele dagen voor behandeling overgevlogen naar Berlijn. Lavrov heeft gezegd dat Navalni mogelijk is vergiftigd in Berlijn, of aan boord van de vlucht daar naartoe.

Aleksej Navalni stelt zelf dat de Russische geheime dienst hem heeft vergiftigd op bevel van president Vladimir Poetin omdat hij een gevaar zou hebben gevormd in aanloop naar de verkiezingen. Navalni geldt al jaren als de voornaamste criticus van Poetin en corruptie binnen het Russische overheidsbestel en daaromheen.

"Een Russisch staatsburger is aangevallen met een militair zenuwgas op Russisch grondgebied", redeneert de woordvoerder van Bonds-kanselier Angela Merkel. "Rusland beschikt over alle middelen om deze misdaad op te helderen. In plaats daarvan kondigt de Russische minister van Buiten-

landse Zaken sancties aan tegen functionarissen van andere landen. Vanuit het perspectief van de Duitse regering, is zo'n stap duidelijk niet gerechtvaardigd en ongepast."

Navalni, die plotseling ziek werd aan boord van een vlucht boven Siberië op 20

Armenië: 2300 militairen dood door strijd Nagorno-Karabach

JEREVAN — Bij de gevechten dit najaar om de controle over de enclave Nagorno-Karabach zijn zeker 2300 Armeense militairen omgekomen. Dat heeft de woordvoerder van het Armeense ministerie van Gezondheid op Facebook gemeld.

Dat zijn bijna duizend doden meer dan in een eerdere verklaring van de regering over het aantal omgekomen Armeense militairen. De woordvoerder van

het ministerie liet weten dat nog niet alle omgekomen militairen zijn geïdentificeerd.

Nagorno-Karabach werd bestuurd door Armeense separatisten, maar maakt volgens de internationale gemeenschap deel uit van Azerbeidzjan. Eind september laaide de strijd tussen Armenië en Azerbeidzjan om de enclave op. Azerbeidzjan boekte tijdens het conflict diverse militaire successen.

Volgens een eerder deze maand gesloten vredesak-

koord mag Azerbeidzjan gebieden houden die het de afgelopen weken heeft veroverd in Nagorno-Karabach, waaronder de tweede stad van die regio. Rusland heeft troepen naar de regio gestuurd om toe te zien op de naleving van afspraken tussen Armenië en Azerbeidzjan. Rusland heeft een goede relatie met Armenië, Turkije met Azerbeidzjan. Het is niet bekend hoeveel militairen uit Azerbeidzjan zijn omgekomen bij de recente gevechten om Nagorno-Karabach.

Trump belooft: VS gaan niet in lockdown

WASHINGTON — De VS gaan niet in een lockdown om de verspreiding van het coronavirus te bedwingen. Dat zei de Amerikaanse president Donald Trump gisteren tijdens zijn eerste persconferentie sinds Joe Biden afgelopen weekeinde werd uitgeroepen tot winnaar van de Amerikaanse presidentsverkiezingen.

"Deze regering zal de VS onder geen beding in een lockdown brengen", aldus de Amerikaanse president. Trump had de pers opgeroepen voor een update over de versnelde ontwikkeling en verspreiding van een vaccin tegen corona, in de VS omgedoopt tot de operatie Warp Speed.

Hij roemde daarin zijn eigen regering die met ongekende snelheid een vaccin heeft laten ontwikkelen. "Zeker vijf keer zo snel als andere regeringen", aldus Trump. Hij wees met name op het vaccin dat het Amerikaanse Pfizer ontwikkelde samen met het Duitse biotechbedrijf BioNTech.

Photo: Shutterstock

Donald Trump

Trump voorspelde dat het vaccin in april voor de bevolking beschikbaar is.

Dat geldt voorlopig overigens niet voor de staat New York. Die krijgt volgens Trump 'uit politieke overwegingen' geen vaccin geleverd. Volgens Trump houdt de gouverneur van die staat,

de Democraat Andrew Cuomo, geen vertrouwen in het vaccin. De Republikein Trump en Cuomo liggen al langere tijd met elkaar overhoop.

Trump ging zijdelings in op de verkiezingen. "De tijd zal uitwijzen wie er in januari aantreedt." Amerikaanse

media hebben gisteren na het tellen in de laatste twee staten gemeld dat Democraat Joe Biden met grote voorsprong de verkiezingen heeft gewonnen.

Trump beantwoordde aan het eind van de bijeenkomst geen vragen van journalisten.

Ontbossing in de Braziliaanse Amazone neemt weer toe

Voor de eerste keer in vier maanden tijd is de ontbossing in het Braziliaanse Amazonegebied weer toegenomen. In oktober steeg de ontbossing met vijftig procent ten opzichte van dezelfde maand in 2019, blijkt uit gegevens van overheidsinstelling Inpe. Deze instantie onderzoekt het regenwoud vanuit de ruimte. Onder het rechtse regime van president Jair Bolsonaro blijft de vernietiging van het grootste regenwoud ter wereld doorgaan. De maandelijkse ontbossing nam af tussen juli en september. Het regenseizoen maakte houtkap in die maanden lastig. In de eerste tien maanden van

2020 nam de ontbossing, vergeleken met dezelfde periode vorig jaar, af met zes procent. Dat betekent dat dit jaar bijna 7900 vierkante kilometer bos is verdwenen, een gebied net iets groter dan de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland bij elkaar. Brazilië zal naar verwachting tegen het einde van het jaar de officiële ontbossingscijfers bekendmaken. Onderzoekers van de non-gouvernementele organisatie Amazon Environmental Research Institute (Ipam) verwachten een hoge stijging waarbij meer dan 14.000 vierkante kilometer verdwenen zal zijn – het grootste gebied sinds 2016.

Goudjakhals valt schapen in Nederland aan

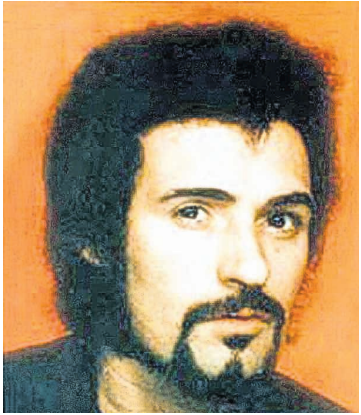

Foto: Shutterstock

Voor het eerst heeft een goudjakhals schapen doodgebeten in Nederland. De goudjakhals, het kleine neefje van de wolf, is wel enkele keren eerder in het land gezien op camerabeelden, maar het roofdier viel nog niet eerder in Nederland prooidieren aan. De goudjakhals beet vorige maand een aantal schapen dood in de Ooijpolder bij Nijmegen. Aangenomen werd dat de dode schapen het slachtoffer waren geworden van een wolf, maar DNA-onderzoek heeft aangetoond dat het om een goudjakhals ging, aldus de provincie Gelderland.

De goudjakhals is een voor Nederland nieuwe soort, die hier nog niet is gevestigd. De beschermde goudjakhals is veel kleiner dan een wolf en heeft een spitsere snuit. Het dier is erg schuw en wordt maar zelden gezien. De goudjakhals is al enkele jaren bezig met een opmars vanuit Zuidoost-Europa. In Nederland verscheen de goudjakhals in 2016 en 2017 voor een cameraval op de Veluwe en in 2019 zijn in Drenthe camerabeelden van het dier gemaakt. Een goudjakhals valt bij voorkeur geen schapen aan, maar eet vooral knaagdieren zoals hazen en beverratten.

Yorkshire Ripper overleden

De beruchte Britse seriemoordenaar Peter Sutcliffe, ook wel bekend als 'The Yorkshire Ripper' is op 74-jarige leeftijd overleden, meldt *Sky News*. Volgens de nieuwszender was Sutcliffe onlangs besmet geraakt met het coronavirus en weigerde hij behandeld te worden. Sutcliffe werd in 1981 tot twintig keer levenslang veroordeeld voor de moord op dertien vrouwen in de stad Manchester en het Noord-Engelse

graafschap Yorkshire. De man zei dat hij van God opdracht had gekregen prostituees om het leven te brengen. De vroegere vrachtwagenchauffeur werd drie jaar na zijn veroordeling gediagnosticeerd met paranoïde schizofrenie, maar 2016 werd hij toerekeningsvatbaar verklaard. Daardoor hoefde Sutcliffe niet langer psychiatrisch behandeld te worden en kon hij worden overgeplaatst naar een gewone gevangenis. Justitie verzekerde dat hij nooit meer op vrije voeten zou komen. De man kreeg eerder deze maand vermoedelijk een hartaanval en was onlangs na behandeling in het ziekenhuis teruggebracht naar de gevangenis, schrijft *Sky*. Door zijn coronabesmetting belandde hij echter weer in de ziekenboeg. Sutcliffe had last van meerdere gezondheidsaandoeningen, waaronder obesitas en diabetes.

Vierdaagse onzeker over 104e editie volgend jaar

De organisatie van de Vierdaagse is er niet zeker van of het wandelevenement in 2021 coronaproof te organiseren is. Het is onzeker of de inschrijving voor de

Vierdaagse wel zoals gewoonlijk in januari van start gaat, laat marsleider Henny Sackers weten. "Nog een jaar zonder Vierdaagse wil niemand. Maar

Mensen

Foto: Shutterstock

Michael Jackson blijft topverdiener

Ook elf jaar na zijn dood blijven de erfgenen van Michael Jackson goed verdienen aan zijn muziek. De in 2009 overleden Amerikaanse zanger bracht de voorbije twaalf maanden 48 miljoen dollar (ruim 40 miljoen euro) in het laatje, zo schat het Amerikaanse tijdschrift *Forbes*.

Jackson staat bovenaan de lijst van 'overleden grootverdieners' die het zakenblad elk jaar publiceert. Op de tweede plaats volgt de in 1991 gestorven kinderboekenschrijver Theodor Geisel, beter bekend als Dr. Seuss (33 miljoen dollar). Op plek drie staat de in 2000 overleden striptekenaar Charles M. Schulz, bekend van de stripreeks 'Peanuts' (32,5 miljoen dollar).

De top vijf bestaat verder uit de in 2005 overleden golfkampioen Arnold Palmer (25 miljoen dollar) en zanger Elvis Presley (23 miljoen dollar). Hij overleed in 1977.

Op de zesde plaats volgt Kobe Bryant, de basketbal-ster die in januari om het leven kwam bij een helikopterongeval. De verkoop van sportkledij en zijn autobiografie bracht volgens *Forbes* 20 miljoen dollar op.

Op de lijst van dertien overledenen staan ook nog rapper Juice WRLD, zanger Bob Marley, de ex-Beatles John Lennon en George Harrison, popster Prince, Queen-zanger Freddy Mercury en Hollywoodster Marilyn Monroe.

Max Havelaar in stripversie

Het boek Max Havelaar van Multatuli (Eduard Douwes Dekker) belandt deze maand in de boekwinkels als stripverhaal. De makers besloten tot de strip, omdat ze vreesden dat het voor onze literatuur en historie zo belangrijke werk een beetje in de vergetelheid zou raken. Het is 160 jaar oud en leest door het taalgebruik van destijds voor met name jongeren niet meer zo gemakkelijk weg. "En mensen willen nou eenmaal graag plaatjes", aldus Jos van Waterschoot, die het scenario schreef waarbij Eric Heuvel de tekeningen maakte. De roman gaat over een man die strijdt tegen kwalijke praktijken van plaatselijke bestuurders in het toenmalige Nederlands-Indië en geldt als één van de gewichtigste boeken ooit door een Nederlander geschreven. Eduard Douwes

Foto: Shutterstock

Dekker was zelf ambtenaar in Nederlands-Indië. Eigenlijk is hij Max Havelaar. De stripfiguur Max is volgens Van Waterschoot dan ook een 'ge-

pimpte versie' van de foto's die we nog van de auteur hebben. "Op die foto's is hij jaren ouder, die wallen had hij in Indië vast nog niet." Het stripboek is een soort sluitstuk voor het Multatuli-jaar, dat werd uitgeroepen omdat het nu tweehonderd jaar geleden is dat Eduard Douwes Dekker werd geboren.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Maker van app tegen cyberpesten krijgt Kindervredesprijs

Een zeventienjarige jongen uit Bangladesh krijgt dit jaar de Kindervredesprijs, de 'Nobelprijs voor de Vrede voor kinderen'. Sadat Rahman heeft een app gebouwd, Cyber Teens, waarmee kinderen die online worden gepest om hulp kunnen vragen. Ze kunnen via de app vertrouwelijk melden wat ze wordt aangedaan en ze kunnen nepaccounts op sociale media aangeven, zodat die accounts kunnen worden verwijderd.

Dankzij de app zijn tot nu toe al meerdere pestkoppen opgepakt, meldt de organisatie KidsRights, die de Kindervredesprijs uitreikt. Sadat Rahman geeft bovendien lezingen op scholen

waar hij jongeren leert over veiligheid online.

Sadat Rahman ontving de vredesprijs via een liveverbinding van de nu 23-jarige Malala Yousafzai. Zij kreeg de Kindervredesprijs in 2013 en won een jaar later de Nobelprijs voor de Vrede, omdat ze zich inzet voor het recht van meisjes in Pakistan om naar school te gaan. Malala werd daarvoor zelf in het hoofd geschoten door de Taliban, ze overleefde de aanslag ternauwernood.

De Internationale Kindervredesprijs is een initiatief van Marc Dullaert, oprichter en voorzitter van KidsRights en voormalig Kinderombudsman.

Kopstuk maffia in Italië opgepakt

Domenico Bellocco, een hooggeplaatst lid van een prominente familie van de 'Ndrangheta, de maffia in de Zuid-Italiaanse regio Calabrië, is opgepakt. Dat heeft de Italiaanse politie bekendgemaakt. Hij had zich verstoppt in een boerderij in Mongiana in de regio Calabrië. Op het moment van zijn arrestatie had de 44-jarige maffiaabaas valse identiteitsdocumenten bij zich. Bellocco werd gezocht voor maffia-activiteiten en drugshandel. De Italiaanse

Foto: Shutterstock

politie was al een jaar naar hem op zoek. Hij is lid van de 'Ndrangheta, een van 's werelds machtigste criminele bendes.

Hongerige Jason Momoa

De Amerikaanse acteur Jason Momoa zegt dat hij en zijn echtgenote en actrice Lisa Bonet 'uitgehongerd' waren, nadat zijn rol in *Game of Thrones* werd weggeschreven. De acteur van Khal Drogo vertelde in een interview met *InStyle*, dat hij ook volledig in de schulden zat. De 41-jarige Momoa was openhartig in het interview. Hij legde uit dat nadat zijn personage, Khal Drogo, in 2011 uit de populaire HBO-serie werd geschrapt, zijn financiële situatie in de war kwam en dat hij en zijn vrouw Lisa moeite hadden om de rekeningen te betalen. "Ik bedoel, we hadden honger na *Game of Thrones*. Ik kon geen werk krijgen. Het is een hele uitdaging als je ook baby's hebt en je helemaal in de schulden zit", vertelde Momoa aan *InStyle*. Hun financiële situatie verbeterde toen hij in *Jus-*

Foto: Shutterstock

tice League werd gecast als Aquaman. Hij verscheen in 2018 als hoofdrolspeler in een gelijknamige film, waarmee hij zijn status in Hollywood als A-List-acteur waarmaakte.

Foto: Shutterstock

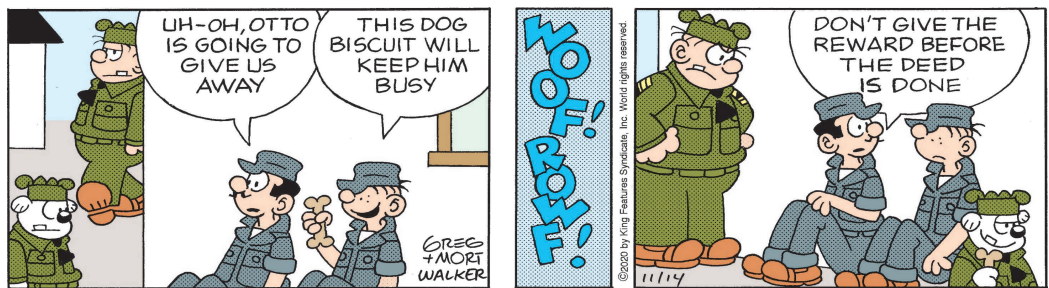
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Roberto Firmino bezorgde Brazilië de winst.

Brazilië verslaat Venezuela in WK-kwalificatie

SÃO PAULO — Brazilië heeft ook het derde duel uit de Zuid-Amerikaanse kwalificatiereeks voor het WK voetbal van 2022 gewonnen. In São Paulo werd Venezuela met 1-0 verslagen. De vijfvoudig wereldkampioen dankte de zege aan een doelpunt van Liverpool-aanvaller Roberto Firmino in de 66e minuut.

Brazilië, dat aantrad zonder de geblesseerde sterspeler Neymar, is de enige ploeg in de Zuid-Amerikaanse groep van tien landen, die nog geen punten verspeelde. Dinsdag volgt een uitwedstrijd tegen Uruguay, dat met 3-0 won bij Colombia. Edinson Cavani, Luis Suárez en Darwin Núñez waren de doelpuntenmakers.

Het aanstaande duel in Montevideo houdt de gemoeieren bezig in Zuid-Amerika. “Duels met Uruguay zijn altijd oorlog”, zei de Braziliaanse verdediger Marquinhos. “We moeten goed voorbereid zijn, want het wordt hoe dan ook een moeilijke wedstrijd.” De Braziliaanse bondscoach Tite zag tegen Venezuela hoe zijn ploeg Neymar miste. Die heeft vorige maand in het duel uit de Champions League met Basaksehir een liesblessure opgelopen. Ook dinsdag is de ster van Paris Saint-Germain er vrijwel zeker niet bij.

Chili boekte de eerste overwinning door Peru met 2-0 te verslaan. Arturo Vidal maakte beide doelpunten voor de thuisploeg in Santiago. De aanvoerder deed dat al voor de rust. Achter Brazilië (9 uit 9) staat Argentinië (7 uit 3) tweede. Daarna volgen Ecuador en Uruguay met ieder zes punten uit drie duels. De eerste vier landen plaatsen zich rechtstreeks voor het WK. Nummer 5 speelt een play-off.

Schaatsbond schrapt WK afstanden in China

PEKING — De internationale schaatsunie ISU heeft de WK afstanden en een wereldbeker shorttrack in Peking vanwege het coronavirus geschrapt. Beide wedstrijden waren zogenoemde test-events voor de Winterspelen van 2022 in de hoofdstad van China.

De WK afstanden waren voor 25-28 februari op de kalender gezet. De ISU onderzoekt de komende dagen of de WK afstanden op een andere locatie veilig kunnen worden gehouden. De wereldbeker shorttrack was voor 18-20 december uitgeschreven en is definitief afgelast.

Mogelijk komt ijsstadion Thialf in beeld voor de WK afstanden. De ISU keurde vorige week het plan om een schaatsbubbel te creëren in Heerenveen alsnog goed. Om die reden zijn de EK allround en de EK sprint met een week opgeschoven naar 16 en 17 januari. In de weekenden daarna zullen er twee wereldbekerwedstrijden worden gehouden in Thialf.

Aanvankelijk wilde de ISU nog niet ingaan op het plan van de schaatsbond KNSB en

House of Sports om dit najaar in Thialf een aantal weekenden achter elkaar wereldbekerwedstrijden te houden in een bubbelconcept, waarin schaatsers, begeleiders en officials uit de internationale schaatswereld in een veilige en beschermde omgeving hun sport kunnen beoefenen. De bond vond toen de situatie rond het coronavirus nog te onvoorspelbaar.

Inmiddels acht de mondiale bond het plan haalbaar voor januari 2021. De ISU heeft gezien dat de NK afstanden eind oktober goed zijn verlopen en dat Thialf in staat is een veilige bubbel te creëren.

De twee wereldbekerwedstrijden in Heerenveen zijn gepland in de weekenden van 22, 23 en 24 januari en 29, 30 en 31 januari. Daarna kunnen de schaatsers, begeleiders en officials mogelijk in Friesland blijven voor de WK afstanden.

De ISU is ook nog op zoek naar een alternatief voor de finale van de Grand Prix in het kunstrijs, die van 10 tot en met 13 december ook als testevent in Peking zou worden gehouden.

Topscorer De Wit haakt af bij Jong Oranje

ZEIST — Jong Oranje sluit de EK-kwalificatie af zonder Dani de Wit. De 22-jarige middenvelder van AZ heeft liesklachten en keert daarom terug naar zijn club. Jong Oranje, al zeker van deelname aan het EK in Hongarije en Slovenië, speelt morgen in Almere tegen Wit-Rusland en drie dagen later in Portimão tegen de beloften van Portugal.

De Wit is met tien doelpunten de Nederlandse topscorer in de EK-kwalificatie. De ploeg van bondscoach Erwin van de Looi wist daarin voor-

alsnog alle wedstrijden te winnen. In de laatste twee duels staat alleen de groepswinst nog op het spel. Jong Oranje heeft 3 punten meer

dan Jong Portugal.

Het EK voor spelers onder 21 jaar is vanwege de coronacrisis en het naar 2021 verschoven EK voor A-landen opgeknipt in twee delen. In maart is de groepsfase. De twee beste landen uit iedere groep gaan door naar de knock-outfase, die van 31 mei tot en met 6 juni wordt gehouden.

Historische zege rugbyers Argentinië op Nieuw-Zeeland

SYDNEY — De rugbyploeg van Argentinië heeft in de Tri Nations Nieuw-Zeeland met 25-15 verslagen. Dat was een historische zege, want alle vorige duels tussen beide landen werden gewonnen door de All Blacks, zoals de bijnaam van topland Nieuw-Zeeland luidt. Alle punten voor de Argentijnen kwamen op naam van Nicolas Sanchez. “Dit is een grote dag voor het Argentijnse rugby”, verklaarde captain Pablo Matera na het duel dat in Sydney werd gespeeld.

De Tri Nations is de tegenhanger van het Zeslanden-toernooi in Europa. Aanvankelijk ging het om een toernooi tussen Nieuw-Zeeland, Australië en Zuid-Afrika. Argentinië kwam daar in 2012 bij, waarna de officiële

naam The Rugby Championship werd.

Het was de dertigste keer sinds 1985 dat beide landen elkaar op het rugbyveld troffen, tot vandaag was de winst altijd voor de

drievoudig wereldkampioen geweest. “Heel wat mannen voor ons hebben dit shirt mogen dragen en zij hebben er mede voor gezorgd dat we hier nu staan”, ging Matera verder. “We zijn eraan gewend vaak te verliezen, maar we hebben laten zien dat hard werken loont.”

Nieuw-Zeeland wilde zich juist herstellen van een nederlaag vorige week tegen Australië. Twee nederlagen op rij hadden de All Blacks voor het laatst in 2011 geleden.

Koolhof wil tennisjaar goed afsluiten tussen de absolute top

LONDEN — Wesley Koolhof wil een merkwaardig evenals succesvol tenniseizoen komende week goed afsluiten op de ATP Finals. Op het eindejaars-toernooi in Londen is alleen de absolute wereldtop van de partij en daartoe wordt de dubbelspecialist nu ook gerekend.

Aan de zijde van de Kroaat Nikola Pietrangeli haalde Koolhof de finale op de US Open en de laatste vier op Roland Garros. En dat terwijl de twee pas sinds dit jaar samenspelen.

regeld dan vroeger”, aldus Koolhof. “Ik merk dat mijn bekendheid vorig jaar ook is toegenomen, mede doordat ik een aantal keer met Stefanos Tsitsipas heb gespeeld.”

“Vorig jaar beleefde ik mijn doorbraak en omdat ik zo rond plek vijftien op de wereldranglijst stond, was ik een interessantere partner voor anderen”, aldus Koolhof (31), de mondiale nummer dertien. “Ik speelde vorig jaar met Robin Haase, maar hij wilde zich richten op het enkelspel en ik wilde spelen met een fulltime-dubbelaar. Vervolgens ben ik gaan rondkijken en gaan praten met Mektic. We hebben een goede klik op de baan en de intentie om nog jaren te spelen.”

Inmiddels staat Koolhof op de rand van de top tien van het dubbelspel, dat in de schaduw staat van het enkelspel. “Single staat vele malen boven ons, maar er wordt door de ATP wel veel aan gedaan om de populariteit van het dubbelspel te laten groeien, bijvoorbeeld door veel beelden te tonen. De wedstrijden van de ATP Finals worden ook live uitgezonden. Dat is beter ge-

In het enkelspel reikte Koolhof nooit verder dan de 462e plek op de wereldranglijst. Toen hij op de kleinere toernooien zeer succesvol was met iemand naast zich en op individuele basis resultaten uitbleven, besloot hij zich toe te gaan leggen op het dubbelspel. “Ik stond op een kruispunt en vond dubbel en de competitie altijd erg leuk. Later ging ik met Matwé Middelkoop spelen en de resultaten werden beter en beter. Toen we op het ABN Amro-toernooi in Rotterdam in 2017 op een wildcard de finale haalden en wereldtoppers versloegen, begon er wel een lampje te branden.”

Koolhof wordt in Londen vergezeld door zijn vriendin Julia Görges, de Duitse tennisster die onlangs haar carrière beëindigde. “Ze heeft haar rackets nu niet meegenomen, nee. We trainen hier vooral met door de ATP geregelde sparring-

partners, want we spelen bewust zo min mogelijk met de andere koppels”, aldus Koolhof, die niet heeft getracht Görges op andere ideeën te brengen. “Dit was het beste voor haar. Ze heeft een mooie carrière gehad van vijftien jaar en vond het tijd om gedag te zeggen. Ik heb haar nog wel gevraagd voor een mix-dubbel op de Australian Open, maar dat leek haar niks.”

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Goran Pandev

SKOPJE — Goran Pandev maakte al heel veel mee in zijn voetbalcarrière, maar de 37-jarige aanvaller gaat volgend jaar toch weer een primeur beleven. Dankzij een doelpunt van Pandev debuteert Noord-Macedonië in de zomer van 2021 op het EK. “Onze droom is uitgekomen”, aldus Pandev, die in Tbilisi het enige doelpunt maakte in de finale van de play-offs tegen Georgië (0-1).

“De jongens hebben dit verdiend, al beseffen we nog niet helemaal wat we hebben gedaan. Ik had nooit gedacht dat ik op mijn leeftijd nog naar het EK zou gaan”, aldus de aanvoerder, die in zijn 114e interland zijn 36e en belangrijkste doelpunt voor Noord-Macedonië maakte. Het leidde tot groot feest in Skopje gisteren, waar duiz-

enden mensen met rood-gelge vlaggen de straat op gingen. Ze zongen het volkslied en staken vuurwerk af.

Noord-Macedonië, een land met zo'n 2 miljoen inwoners, was nog nooit van de partij op een eindtoernooi. Dankzij Pandev debuteert Noord-Macedonië volgend jaar op het EK, waar het in

een groep komt met het Nederland, Oekraïne en Oostenrijk.

De bekendste speler van het land speelt in Italië al jarenlang bij Genoa. Pandev kwam eerder uit voor onder meer Galatasaray, Napoli, Lazio en Internazionale. Met Inter won Pandev in 2010 vrijwel alle prijzen: de ‘dubbel’ in Italië, de Champions League en het WK voor clubs. Pandev stopte enkele jaren later als international, uit onvrede over de gang van zaken bij de nationale ploeg. Na de aanstelling van de huidige bondscoach Igor Angelovski in 2015 keerde Pandev echter

terug. Kwalificatie voor het EK is voor Pandev de kroon op zijn carrière.

De veteraan had in de aanloop naar het duel met Georgië een filmpje op Instagram geplaatst, waarop te zien is hoe zijn shirt met het rugnummer 10 wordt bedrukt. “In dit prachtige tenue, het mooiste ter wereld, heb ik gedurende 19 jaar al 113 interlands gespeeld. Er waren mooie en slechte momenten: veel nederlagen, overwinningen, vreugde en vernederingen. Laten we nu samen onze droom waarmaken.” Dankzij een doeltreffend schot van Pandev kwam die droom uit.